

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljuba«. — Telefon 29-92.

Pomlad življenja

Kakor leto ima tudi življenje svojo pomlad, svoje poletje, svojo jesen in zimo, svojo dobo cvetja, zorenja

Pomlad življenja je otroška in mladostna doba. Takrat vse poganja, raste in cvete. Otroška doba je še kos paradiza. Kdo se ne spominja na ona leta, ko je videl drevje zeleneti, pa ni prav nič vprašal, če bo isto listje tudi orumenelo in usahnilo, ker je živel samo sedanjosti, brez trpke misli na preteklost in brez skrbi za prihodnost.

Srečen otrok, ki raste pred očmi skrbnega očeta, v naročju ljubeče matere v krogu svoje družine! Srečen otrok, ki ima dom, kjer vsi člani družine stremijo za vsem plemenitim in lepim, kjer je vse nizkotno in grdo izločeno iz družinskega življenja, kjer imajo družinski člani veselje s pobožno molitvijo, kjer znata oče in mati preprosto govoriti svojim otrokom o Stvarniku in Njegovih delih! Takrat je mlado srce vse mehko in dovzetno za neizbrisne utise, ki se mu za vse življenje utisnejo vanj.

Krištof Šmid je kot osemdesetletni starček napisal spomin iz svoje zgodnje otroške dobe, ko je prvič videl nočno nebo z milijoni zvezdic, kako mu je ta utis v očetovem naročju ostal za vse življenje in je vselej ob opazovanju nočnih krasot mislil tudi na očetove besede: »Kako lep mora biti Bog, ki je vse to ustvaril!«

Haydn, sloviti glasbenik, se je v sivi starosti rad spominjal nedeljskih popoldnevov, ko mu je mati pela prelepe nabožne pesmi; sam trdi, da so bile te pesmi, ki so mu zbudile ljubezen za glasbo.

V tem je važen migljaj za starše. Njih dolžnost je, sveta in neizogibna dolžnost, da

svoje otroke od zgodnje mladosti vzgajajo za vse dobro in jih tudi oskrbe z vsem potrebnim znanjem za življenje. Tu lahko zbirajo za svoje otroke zaklade, ki jih rja ne razje, molji ne uničijo in tatovi ne ukradejo. Zunanje blagostanje lahko preide na ta ali oni način, kar pa je v notranjosti vsajenega, se ne uniči tako lahko. Navadno to ostane otroku kot zvest spremljevalec za vse življenje.

Na tej stopnji pa ni boljšega vzgojnega sredstva kot je dober zgled; ta je merodajen za celotni otrokov razvoj pa bodisi v dobro ali slabo smer

Otrok je že po naravi dovzetan za vse lepo. Poleg smisla za vse sveto, resnično in dobro naj bi starši nikoli ne pozabili negovati v otroku tudi čut za vse lepo.

Vsaka življenjska doba ima svoje napake. Upornost, svojeglavnost, predrznost so glavne napake dečka; površnost, gizdavost deklice. Deček se mora naučiti pokorščine, če hoče postati cel mož, deklica mora postati resna in točna, če hoče biti kdaj močna žena. V tem oziru se v zgodnji mladosti od strani staršev največ greši. Kolikokrat podre premila mati, kar je strogi oče postavil; seveda so tudi obratni pogoji. Kolikokrat podre šola, kar je sezidal dom, pa tudi dom, kar je postavila šola! Tu je treba vzajemnosti. Trda mladost je najboljša šola za življenje; saj vemo, da življenje nikogar ne prijema z rokavicami.

V boju s pomanjkanjem se otroci nauče zadovoljnosti z malim in so potem v življenju neodvisni od premnogih zahtev, katerim je v izobilju zrastle mladina — suženj. Iz katekizma in pobožno vdanе vere staršev pa se otroci nauče tudi vdanosti v božjo previdnost za vse življenje.

Rešujemo se sami!

V zadnji številki našega lista smo izpogovorili nekaj resnih in trdih, a krvavo potrebnih besed glede na težko stanje, v katerem se nahajajo danes naše hranilnice. Omenili smo tudi, da so one zadnja vrvi, za katero se danes še drži naš kmet, njegovo zadnje in najtrdnjše varstvo.

Ali je treba za to še dokazov? Marsikak kmetiški starček vam ga bo še povedal, ako ga vprašate. Pred pol stoletjem je vladala pri nas po kmetih tudi precej velika gospodarska kriza. Ker tedaj hranilnic še skoro niti poznali nismo, je bil kmet navezan na vaške oderuhe, ki so posedovali po 30, 40, da, tudi po 50 in še več odstotkov. Kmet teh obresti ni zmogoval in posledica je bila ta, da je šlo v Avstriji samo od leta 1880 do 1886 na boben 78.000 kmetij. Tudi na Slovenskem je pro-

padlo v tistih hudih letih na tisoče in tisoče kmetiških domov.

V tej stiski in bedi je dobil naš kmet svojega največjega dobrotnika, dr. J. E. Kreka, ki je začel ustanavljati podeželske rajfajzovke. Koliko so tedaj hujskali in lagali proti dr. Krekovim zadržam, toda mož ni odnehal in je našega kmeta rešil gotove propasti, kajti iztrgal ga je iz rok brezvestnih oderuhov. Namesto 30, 50 in še več odstotkov je dobil kmet v domači hranilnici posojilo po 6 ali 7 odstotkov. Te je znozel in počasi odplačal tudi dolg. Nad 20 let so potem te naše hranilnice blagodejno vršile svoje veliko gospodarske in socialno poslanstvo ter bile nepremagljiva opora vsega našega kmetijskega ljudstva. Zakoreninile so se tako hitro in tako trdno, da jih je smatral zadnji rod že kar

za samo ob sebi umevne in niti prave hvaležnosti jim ni več izkazoval. Ako je imel denar, ga je brez obotavljanja vložil v domačo hranilnico, ako je potreboval kredit, ga je prav tako brez obotavljanja dobil. Vse je šlo gladko in v redu. Hranilnice so poslovale skoro brez izjemno skrajno pošteno in previdno, zato je bilo tudi zaupanje vanje popolno.

Sedanja gospodarska kriza je pa zajela tudi naše hranilnice. Ne, nobena ni falitna, a vse so, kakor pravimo, nelikvidne, to se pravi, da ne morejo izplačevati vlog in dovoljevati novih kreditov. Zakaj, smo razložili že v zadnji številki. Res je zato, da danes ne morejo več vsaj v nekdanji meri vršiti svojih nalog, vendar pa predstavljajo še vedno najmočnejši steber, na katerem sloni vse naše kmetiško gospodarstvo. Gorje nam, če bi se še ta zrušil! Toda ne sme se nas razumeti napačno. Zrušiti v tem zmislu, da bi falirale, se sploh ne morejo, toda lahko nekako — ugasnejo. Dolžniki bi na pr. polagoma plačali v njih svoje dolgeve in tisti, ki so denar vložili vanje, bi ga v isti meri dvigali. Hranilnične blagajne bi bile zato vedno prazne, ne more bi dajati novih kreditov in nekega dne bi pač ugasnile same od sebe, ker bi ne imele nobenega denarja več, ki bi ga upravljale. In posledica? Prišli bi nazaj tja, kjer smo bili pred pol stoletjem in kjer so še danes nekatere pokrajine naše države. Kmet bi bil iznova navezan na oderuhe, s tem pa tudi — izgubljen. Ne, ne smemo si niti misliti strašnih gospodarskih posledic, ki bi nastale.

Zato moramo tako pot, ki je neizbežna, brezopojno preprečiti in ustaviti, če si nočemo zadržati sami vrvi okrog vratu. Naše hranilnice moramo za vsako ceno vzdržati, pa naj velja, kar hoče. In ravno sedajna leta so nekaka najhujša in najtežja preizkušnja, če smo tega še zmožni. Od nas samih namreč v veliki meri zavisi to in če tega ne storimo, potem pač nismo vredni drugega, kot da nas sedanja kriza pomandra. Bil bi namreč znak, da smo postali brezvestni samogoltniži, ki vidijo samo sebe in da smo izgubili prav ves misel za skupni blagor, od katerega je vsak mnogo bolj odvisen, nego si navadno moremo misliti.

En sam primer: Kmetiški grunt podeduje sin-edinec. Na lepo posestvo bo lahko priženil precejšen znesek. Grunt se bo tudi v sedanji krizi vzdrževal, čeprav ne bo nosel dobičkov. Družina narašča in čez 25, 30 let bo prevzel posestvo najstarejši sin, ki bo moral izplačati, recimo doto dvema bratom in trem sestram. Spričo vladajoče gospodarske krize se kapitala med tem ne bo nabralo, zato se bo prihodnji gospodar vsekakor moral zateči v hranilnico po večje ali manjše posojilo, če bo hotel izplačati brata in sestre. Tako je v najugodnejšem slučju. A kaj, če pride ogenj, dolga bolezen ali kaka druga

RAZGLED PO SVETU

Za vzgojo mladine

Francija je še sedaj razburjena radi aferi Staviskega, katera je razkrila brezdnost in nemoralnost (nepoštenost), ki vlada v svobodni-miselnih krogih francoske družbe. Uradna preiskava, ki se vrši v tej grdi sleparski zadevi, je spravila na dan toliko slučajev podkupovanja uradnikov, poslancev in ministrov, da se ljudje zgražajo ter zahtevajo strogo kazen za tiste, ki so se dali od sleparja, kateri je zapravil več sto milijonov ljudskega denarja, podkupiti ter so mu nudili svojo podporo pri njegovih goljufivih postopkih.

K tej zadevi so zavzeli besedo tudi francoski škofje v posebnem pastirskem listu. Škofje ugotavljajo, da zgražanje malo koristi ter da bo kazen zadelja primeroma maloštevil-

ne. Treba je predvsem delati na to, da se sliči dogodki, ki škodijo imenu Francije, v bodoče preprečijo. Velik nauk, ki sledi iz te obžalovanja in obsodbe vredne zadeve, je ta-le: Mejo in brambo, ki jo je zgradila cerkev, da zajamči red in skladnost življenja, je zlo-činska roka porušila. Potrebna je prenova francoske šolske in mladinske vzgoje v krščan-skem smislu in ojačitev družinskega življenja po katoliških načelih. Samo tem putem je mo-goče zaježiti in zadržati zlo, ki vodi v propast Francije. Samo zdravo družinsko življenje mo-re zmanjšati padanje rojstev ter omiliti raz-redno borbo. Brez duhovnih sredstev, ki jih daje cerkev na razpolago, je prenova nra-vnosti in ljudskega napredka nemogoča.

KATOLIŠKA CERKEV

s Sv. oče prvači. Kakšne napore je sveto leto stavilo na papeža, si moremo predstavljati, če čujemo, da je imel od aprila lanskega leta, ko je bilo sveto leto otvorjeno, pa do konca 1907 nagovorov. Maja, oktobra in decembra, ko so bila velika romanja, je večkrat govoril petkrat in šestkrat v enem dnevu, vsakokrat navadno več kot pol ure. Oni četrtek je imel celo devet govorov, vsakokrat pred številno množico romarjev! Kakor se čuje, bodo najpomembnejši govori sv. očeta v svetem letu izšli v posebni knjigi, ki bo pomemben dokaz velike moči in delavnosti sedanjega papeža. Katoliški duhovniki v

dušnem pastirstvu so posebno v nedeljah zelo obloženi z delom. Sv. oče Pij XI. pa ro-tovo vsem prvaci s svojo dušnopastirsko vna-mo!

AVSTRIJA

s Duh Kristusov mora v vse javno življenje. Na velikem kmetskem zborovanju v avstrijskem Gradcu je kancelar dr. Dollfuss izgovoril tudi sledeče velepomembne besede: Kot prevladuje v kmečkem domu krščansko mišljenje in njegovi člani dobro vedo, da mora vse delo spremljati božji blagoslov, tako mora duh Kristusov v vse javno življenje. In komur tako ni prav, odgovorjamo: Še nikomur ni škodovalo, če je njegov so-

ne-reča, ki nas zadene lahko vsako turo? Ali je tedaj sploh kdo, ki ima danes na pr. 1000 denar, a bi že jutri morda ne potreboval kredita? Nič ne ni še prav do svoje zadnje ure zaprl za seboj zadnjih vrat.

Ze samo to nam jasno kaže neobhodno potrebo naših hranilnic, ki jih moramo zato tudi za vsako ceno vzdržati, če nečemo narediti svojega lastnega gospodarskega samo-unora. To je pa mogoče le tako, da se ne damo begati od stiske, v katero so danes za-šle naše hranilnice, temveč da vzdržimo mir-no kri in da izpolnujemo napram njim vse dolžnosti, če hočemo, da jih bodo mogle tudi one napram nam. Sedanja doba ljudi strašno pokvarja in vzgaja v nas vprav brezvestno samogoltnost, ki se pa lahko vsak trenutek strašno maščuje nad nami. Tako je tudi danes že marsikdo, ki bi na pr. lahko vršil napram domači hranilnici, kjer je dolžan, svoje obveznosti, a jih ne. Na drugi strani je množica ljudi, ki prav nič ne potrebujejo denarja, vendar samogoltno dvigujejo iz njih svoje vlo-

ge in so tretji, ki sede rajši doma na denarju, kot bi ga pa vložili v hranilnico, zaradi česar le tudi nimajo več sredstev, da bi dovoljevali nujno potrebnim kreditu. Naši denarni zavodi so na ta način sicer na znotraj trdni in zdravi, a na zunaj čisto hromi, zaradi česar tudi ne morejo vsiti več svojega doseganja poslanstva. To se bo nad nami strašno maščevalo, zato so vsi taki, ki smo jih na-vedli, vredni splošne obsodbe in celo zaniče-vanja vse družbe, ker so največji škodljivci občega blaga.

Dogodki zadnjih 20 let se ubili v človeku vest, da izgublja vsak zmisel za bližnjega in ne čuti v sebi več nobene socialne odgovor-nosti. In ravno v tem tiči tudi eden največjih vzrokov vse današnje gospodarske stiske in bede. Še je čas, ni še vse izgubljeno, toda rešitev tiči v prvi vrsti v nas samih. Če se vrnemo k našemu predmetu, tedaj je skrajni čas, da se zavemo, kakšna dobrina so za nas vse naše domače hranilnice, naše rajtajnov-ke in se tudi zavemo svojih dolžnosti napram njim. Mi še vse premalo čutimo, da so one naša skupna last, nekaka naša skupna gospo-darska pljuča in gorje, če bomo pustili, da uganejo. Zato mora naš denar brezpogojno nazaj vanje in samo vanje, kajti samo one nas bodo potem lahko tudi reševale v uri po-trebe in nesreče. Če v svoji brezvestni samo-goltnosti ali omejeni kratkovidnosti tega ne bomo uvideli, potem si pripisimo tudi sami posledice.

sed molil k Bogu in živel po krščanskih načelih. V tem smislu hočemo preurediti vse javno in tudi gospodarsko življenje v naši državi.

ŠPANIJA

s Nevarnost izbruha nove revolucije grozi v Španiji. Vlada je podala ostavko. Predsednik republike Alzala Zamora je zanjel sestavo nove vlade članu radikalne stranke Ricardu Samper, ki hoče sestaviti vlado narodnega pomirjenja, kar se mu bo težko posrečilo. Zakaj desničarske stranke zahtevajo vlado zase, levičarji tudi. Eni so za razpust parlamenta in razpis novih volitev, drugi so proti. Zdi se, da se je predsednik republike Zamora vsega naveličal in želi odstopiti. Poznavalec razmer trdijo, da bi v tem slučaju prišlo v Španiji do nove revolucije.

POLJSKA

s Francoski zunanji minister potuje. To dni je došel francoski zun. minister Barthou v poljsko Varšavo. Pišejo, da je bilo njegovo potovanje uspešno, da je poljsko-francoska zveza zopet trdna. — Iz Poljske je odšel Barthou v Prago, kjer je imel s češkim zunanjim ministrom dr. Benešem dolgo posvetovanje. Uradno razglasaajo, da vlada glede vseh mednarodno političnih vprašanj med Češkoslovaško in Francijo popolno soglase.

BOLGARIJA

s Par političnih. Za samodržstvo in pod sedanjemu parlamentu se je izjavil na svojem zborovanju vrhovni svet bolgarskih rezervnih oficirjev. — Bolgarski ministri predsednik je po posvetovanju z merodajnimi krogi v Berlinu odpotoval v Rim, kjer je bil sprejet od Mussolinija. Iz Rima se je odpeljal v madjarsko Budimpešto.

DROBNE NOVICE

Orjaški tank, ki ima 30 mož posadke in lahko nastopa proti 3000 pešcem, so zgradili Angleži.

Centralo za dajanje brezplačnih pravnih nasvetov so ustanovili v nem. Hamburgu 2000 novih delavcev je nastavila tvornica orožja v češkem Brnu.

Boljševiški voditelj Trocki pojde v Turčijo, ker mu Španija ni dovolila naselitve. Komunisti pripravljajo za 1. maj nemotno zlasti v Franciji, Španiji in na Danskem.

Osem učiteljev so odpustili na Koroskem radi protidržavnega delovanja.

Koedukacije (skupnega poučevanja duhovikov obeh spolov) ne bo več v Avstriji s pobožnim šolskim letom.

Samo 15 evropskih držav od 26 valitno redni plačilni promet.

BANKA BARUCH

15 Rue Lafayette, Paris

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No 3066-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1517-94 Paris. HOLLANDIA: No 1458-66 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 3967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakazila

POZOR!

Tudi tisti, kateri še niste pri meni kupovali, se pripravljajte, da je najboljši nakup dobrega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi vseh drugih potrebščin pri

„ČEŠNIKU“

Lingarjeva ul. Ljubljana Stritarjeva ul. Največja izbira svilnatih rut in šerp.

Naša govornica

Naš jezik imenujemo slovenski. Prav tako so imenovali stari Slovani svoj jezik, predno so se razcepili na posamezne veje. Tako smo v imenu našega jezika in našega naroda ohranili nekdanje skupno ime: Slovence. To ime pride od nekdanjega imena Sloven, ki je bilo skupno ime za vse Slovane. Naš »slovenski« je torej baš to, kar imenujemo »slovanski«; tako pridejo drugi slovanski narodi večkrat v neprimilke, kadar nas hočejo imenovati. Pri tem se jim namreč mešajo besede slovenski in slovanski. K temu še prihaja, da mi nismo edini med Slovani, ki smo ohranili to skupno ime. Tudi Slovaki imenujejo svoj jezik slovenski jezik in pri Kašubih med Poljaki najdemo Slovence, ki jih Poljaki imenujejo Slovence.

Zgodovina našega jezika nam je poznana iz naših narečij, iz vseh spisov, ki so se do danes v njem natisnili pa tudi iz raznih drugih virov. Za najstarejšo dobo nam služijo krajevna in osebna imena. Najznamenitejši spomeniki naše govornice pa so brižinski spomeniki, imenovani po samostanu Freisingen v južni Bavarski, kjer so jih našli l. 1803. Sestavljeni jih je škof Abraham okoli l. 975 za svoja škofova opravila. Če primerjamo našo današnjo govornico z govornico pred skoroda tisoč leti, najdemo, da se je razmeroma malo spremenila. Takole se glasi odlomek iz brižinskih spomenikov: Tebe, bože milostivi, poročno vsa moja slovesa, i moja dela, i moje pomišljenje, i moje srdee, i moje telo, i moj život, i moju dušo. Z mirno vestjo torej lahko rečemo, da naš jezik skozi tisočletje ni bistveno spremenil svojega lica.

Kako bo z našo govornico v prihodnje tisočletje? Da bi kdaj brez sledu izginila iz

nile brez vseh sledov govornice narodov, ki so bili mnogo večji in močnejši od nas. Kako dolgo pa bo naša govornica živela, je v veliki meri odvisno tudi od nas. Saj je naša govornica le posoda naše misli in našega čuvstva. Dokler bosta naša misel in naše čuvstvo prihajala iz zavodno slovenske duše, bo ohranjen tudi slovenski jezik, ki ga govorimo in pišemo. Slovenska zavest pa bo živela dolje, dokler bomo verovali v svoj slovenski narod, da nam je božji dar, ki ga moramo verovati in čuvati kot svoj najdražji zaklad. Človek brez narodnosti pa je to, kar je roža brez barve, gora brez zelenja, pomlad brez roz, življenje brez Boga. (Iz Korščkova Slovencea.)

Kdo bi si mislil, da je to John Dillinger, »javni sovražnik Amerike št. 1«, o katerem so poročali, da je zopet ušel redarjem in na begu ubil štiri stražnike?

ZOBNI KAMEN

se zdaj
lahko
odpravi! -

PRAVI ZNANOST

Ne samo mehaničnim potom, ampak prav preprosto na ta način, da si zobe redno čistite s Sargovim Kalodontom. Zakaj to je edina zobna krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug.

Sulforicinov oleat razkroji organske sestavine, ki spajajo zobni kamen in ga pritirajo na zobe. Njegova spojina se razrahlja, da se odkruši in več ne naredi.

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Za 650.000 dolarjev motorjev za letala je kupila Nemčija v Ameriki.

Pogajanja za mir so se začela med Japonske in Kitajsko.

V Železno gardo sta vstopila bivša romunska ministrska predsednika Vajda Voşvod in maršal Averescu.

V Pragi je umrl bivši nadškof dr. Kordač

Prizor iz Kaknja. Rudarji nesejo svojega tovariša, ki ga je udušilo v rudniku, na pokopališče.

KAJ JE NOVEGA

Zahteve vinogradnikov

Vinogradniki so te dni zborovali v Mariboru in sprejeli sledeče zahteve: 1. Pri vseh trgovinskih pogajanjih z državami, ki pridejo v poštev za izvoz naših vin, se naj pritegnejo kot člani odposlanstva naši vinski strokovnjaki. 2. Banska uprava ima samo enega poročevalca za vinogradništvo, kletarstvo in sadjarstvo; te stroke naj se ločijo ter za vsako nastavi poseben poročevalca. 3. Ustanavljajo in pospešujejo naj se vinarske zadruge v posameznih vinorodnih okoliših, ki bodo ustvarjale stalen enoten vinski tip dotičnega okoliša. — Del trošarine,

ki gre sedaj v fond za pobijanje brezposelnosti, naj se porabi za pospeševanje vinarstva in vinarskega združništva. — V Združene države ameriške naj se pošlje takoj vinski veščak, ki bo proučil izgled našega vinskoga izvoza ter navezal stike s tamošnjimi odjemalci. 5. Vinogradniki naj se osvobodijo nadzorstva in opravka s finančno kontrolo. 6. Izvede naj se olajšava deviznih odredb. 7. Iz državnih in banovinskih sredstev naj se omogoči našemu vinogradništvu z brezobrestnimi posojili obnovitev vinogradniških zasadov.

K znižanju draginskih doklad

O predmetnem vprašanju čitamo v »Pododu« tudi sledeče: Ne mislimo kritizirati izdanih uredb, moramo pa opozoriti javnost na eno točko, ki jo bo treba v poslovanju izvajati drugače kot po črki uredbe same. Gre za državne nastavitve, ki niso poročeni, pa žive v skupnem gospodinjstvu s svojimi starši. Vzemimo primer. Mati-vdova ima 1000 Din pokojnine, nekaj neprekrbljenih otrok, poleg pa sina, ki je že dovršil učenje ter imel srečo, da je dobil državno ali samoupravno službo. Kot dober sin se čuti dolžnega, da pomaga svoji materi. Morda bi se rad ženil, pa raje čaka, da vsaj nekoliko povrne materi vse ono, kar je žrtvovala zanj. Radi tega tudi

noče iti na stanovanje in hrano drugam, marveč daje svoji materi par stotakov kot plačilo za stanovanje in hrano, katero ima pri njej.

Čemu bi se takemu uradniku odvzele, oziroma znižale njegove doklade? Naj stanuje kjerkoli, povsod bo moral plačevati hrano in stanovanje. Če torej plačuje tujemu človeku, obdrži vse dosedanje doklade, če pa plačuje hrano in stanovanje svoji materi samo zato, da se ji oddolži, da ostane še v družini, ji pomaga s svojim prispevkom v gospodinjstvu, poleg tega pa nadzoruje morda še vzgojo svojih mlajših bratov in sester, potem naj bo za to kaznovan in naj izgubi doklade? To ne bi bilo pravično.

Beseda o delavskih plačah

Pod naslovom »Akcija brezposelnih« piše glasilo slovenskih trgovcev o delavskih plačah tudi sledeče:

Potrebno pa je povedati še drugo neprijetno resnico. Tudi delavske plače se ravna po zakonu ponudbe in povpraševanja. Kadar je delavskih moči v preobilici na razpolago, takrat delavske plače padejo. Če hočejo torej delavci zle posledice tega zakona preprečiti, potem se morajo organizirati, da ne vzamejo dela za prenizke plače, ker njih plače niso le stvar podjetnika, temveč tudi delavcev samih. Seveda moramo priznati, da delavec v sili

zagradi za vsako delo in da bi bila v tem pogledu vsaj delna zaščita delavstva potrebna. Toda na drugi strani je enako res, da bi mogli delavci doseči še znatno večje uspehe, če bi se njih strokovne organizacije že enkrat oprostile raznih političnih vplivov. Radi teh političnih špekulacij nekaterih delavskih voditeljev pa je vsaka enotnost med delavci nemogoča in v tem je glavni vzrok, če se plačuje ponekod delavec mnogo preslabo. — Delavec in podjetnik sta gospodarska stanova, zato pomeni vzajemno sodelovanje obeh na predek gospodarstva.

ZAHVALA

Podpisana Marija Krajšek, posestnica na Bistrici št. 10, sem danes prejela od uprave »Domoljuba« v Ljubljani 1000 Din kot podporo, ker mi je 19. aprila pogorela hiša in vse gospodarsko poslopje. Za to lopo podporo se upravi »Domoljuba« najiskrenejše zahvaljujem ter priporočam vsem slovenskim gospodarjem, da si ta krščanski in poučni list naroče ter ga pravočasno plačajo, da si poleg mnogih drugih koristi zagotove tudi izdatno podporo v primeru požarne neureče.

Marija Krajšek.

Zdravnik

dr. Keržar Bartol

se je preselil v Mezarjevo hišo, Gosposvetska c. 2
Lesenice.

4

OSEBNE VESTI

d Dvajset let že upravlja zagrebško nadškofijo hrvatski metropolit g. dr. Anton Bauer. Bog naj blagoslovlja njegova prizadevanja za dušni in telesni blagor hrvatskega naroda in vsega jugoslovanskega katolištva še mnogo let!

d Za mariborskega stolnega dekana je bil 28. aprila slovesno umeščen bogoslovni ravnatelj kanonik dr. Franc Cukala.

d 75 let je dopolnil g. Franc Dollnar, župnik v Cerkljah na Gorenjskem in dekan kranjske dekanije. Bog živi g. jubilarja še mnogo let!

VINA

Za teško delo Vam z dobrim
vinom postrže
Centralna vinarna v Ljubljani

NOVI GROBOVI

d Utrujen se vleže na pare trpin... V Trzinu je umrl Jožef Deu. — V St. Vidu nad Lj. je preminula 85 letna Agata Gašpirec. — Na Vrhniki je zapustila solzno dolino Elizabeta Ogrin, roj. Tomšič. — V Naklem je odšel večnost 58 letni trgovec Egidij Resman. — V Ptujju je zapel mrtvaški zvon industrijalca Pr. Potočniku. — Na Bledu je izdihnila svojo dušo Hedviga Wölling, roj. Malner. — V Horacu pri St. Janžu na Dolenjskem je izdihnila svojo blago dušo 73 letna posestnica Uršula Stalovec. — V Ljubljani so umrli: Ivana Zonta, posestnik Franc Šarc in knjigoveški mojster Anton Turk. — Daj jim, Gospod, večni mir in pokoj!

d V Sarajevu je umrl bivši turški ministar Ali Rudžić efendi Kapič. Je živel pri nas, ker ga je Kemal paša obsodil na smrt.

DOMAČE NOVICE

d Nova katoliška cerkev. V Vrbsu v Bosni je število katoličanov tako naraslo, da je tamkajšnja katoliška cerkev postala premajhna. Ker je cerkevna občina siromahna, ne more sama zgraditi nove cerkve. Sedaj je škof Budanovič sporočil cerkveni občini, da bo iz svojih sredstev zgradil katoliško cerkev v Vrbsu. Cerkevna občina se je obrnila na politično občino, da ji da na razpolago potrebno stavbišče.

d 100.000 Din je daroval kralj za prvo pomoč družinam žrtev kakanske premogokopne nesreče.

d 30.000 Din za poplavljenca v Sisku je daroval papež Pij XI.

d Na Slomškovem grobu. Na don Boštvo proslavo je pripeljal ruški kaplan Ivan Črnoga 130 malih Rušančkov. Mladina je takoj po prihodu v Maribor pohitela na Slomškovo grob in v starem mestnem pokopališču, kjer se je istočasno nahajal prevzvišeni knjižkofer dr. Ivan Tomažič. Mladina je svojo vladiko navdušeno pozdravljala ter ga takoj obkolila. Prevzvišeni je imel pred grobom pokojnega Slomška lep, v sree segajeti nagovor, v katerem je podal zlate nauke mladini ter je nato skupno z otroci opravil v kapelici molitve. Živel! posnemovalci!

Trdoglavost in lenoba sta dve slabi svojstvi.

Mnogo bi se dalo popraviti, če ljudje ne bi bili leni in trdoglavci. Tudi Vi ste taki! Vi dobro veste, da je Radenska slatina izvanredna zdravila, da leči mnogo bolezni, dokler niste zastarele, pa vendar še do danes niste poslali našega naslova, da bi vam mogli poslati cenik z dobavo slatine, obširno brošuro o njej in kopalniški prospekt. Vse to dobite brezplačno. Ne bodite apatični in še danes pišite na naslov: Kopalnišče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija

d Vremenoslavci napovedujejo letos sušno in vroče poletje.

d Nove orgle so blagoslovili 22. aprila v Trzinu. Hkratu se je vršil cerkveni koncert. Izdelal jih je g. mojster Jenko.

d Skoraj dva in pol milijona dinarjev za sodne takse so plačale stranke pri raznih sodiščih v Sloveniji v prvem četrtletju leta 1934.

d Prvi roji. Marljivo čebelice je letošnjo lepo pomladansko vreme zvalilo zgodaj na delo. Pridno prinašajo obnožino in stroj, pa

udi nove družine se že selijo. Od naših prijateljev-čebelarjev smo dobili cel kup veselih sporočil, da so že imeli prve roje. Naj nam ne zamerijo, da vseh imenoma ne navedemo, Bog jim daj pri čebelarjenju srečo in sv. Ambrož!

d Na zborovanju brezposelnih v Celju so ugotovili, da je v tem mestu nad 400 »dvoživk«, ki odjedajo kruh drugim.

d Zakaj je šel g. Jevtič v Ankaru. V uradni izjavi o političnih razgovorih našega ustanovitelja ministra v turški prestolici v Ankaru naglašajo, da se je ugotovila popolna soglasnost Jugoslavije in Turčije glede balkanskega dogovora. Obe državi se bosta sprti medsebojno obveščali o vsem, kar zadeva Balkan. Da se jugoslovansko-turško prijateljstvo še bolj poglobi, skleneta obe državi še te pogodbe: trgovinsko, o medsebojnem naseljevanju, o izročanju krivcev in o medsebojni pravni pomoči.

d Nove bane so dobile z novo vlado do slej sledeče banovine: zetska, vardarska in vrhaska.

d Velik spomenik nameravajo postaviti v Beogradu v počaščenje pokojnemu kralju Petru.

d Vsled povišane trošarine na cement se je urejevanje Ljubljanske podražilo za stotisoč dinarjev.

d Za poštne uradnike. Izšla je nova uredba o poštni in telegrafski službi v naši državi. Med drugim vsebuje tudi to zanimivo, da bo odslej na poštah lahko nameščenih le 30% žensk s štirimi razredi višje šole, 25% z maturo in samo 10% z dovršenim vseučiliščem.

d Industrija Bata je kupil hišo nasproti glavne pošte v Ljubljani, kjer se je svoj čas nahajal »Hotel Stadt Wein« in je sedaj trgovina Magdič.

d Nad 1 in pol milijarde dinarjev je prepadlo pri Belgijski banki dela, ki je bila v socialdemokratskih rokah. Prizadeto je revno, a zaslepljeno delavsko ljudstvo. Markuštični voditelji in agitatorji pa bodo še vedno vpili, kako bogata je Cerkev in kako žuli revne sloje...

d Obveznost izdajanja računov. Davčni oddelek finančnega ministra razglasa: Ker se je opazilo, da ne izdajajo osebe, ki so po tar. post. 34 dolžne plačati takso in to zlasti lastniki malih špecerijskih prodajaln in braunarij kolkovanih računov, misleč, da niso dolžne plačati takse, če ne izdajajo računov, se opozarjajo vsi prodajalci, da je izdajanje računov po zakonu obvezno in da se bo vsak primer neizdajanja računa kakor tudi izdajanja računa brez takse kaznoval.

— Ljudje, ki trpe na hudem zaprtju in jih vrhu tega muči preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje krvi proti možganom, glavobol in utripanje srca ter trpe na obolenjih sluznice debelega črevesa, ranitvi istega, hemeroidih in tvorih... jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko naravne »Franz-Josef« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da so z najboljšim uspehom uporabljali »Franz-Josef« vodo pred in po operacijah.

d 130.000 kmetakih gospodarstev Slovenije je odvisnih od lesnega izvoza. Ker je torej lesno vprašanje eno izmed glavnih vprašanj našega naroda, je dolžnost merodajnih krogov, da vendar že enkrat najdejo našemu lesu reden odjem na tujih trgih.

d Kaj pa kmetovalci? Davčni oddelek fin. ministrstva je izdal pojasnilo, da kmetovalcem, če prodajajo svoje pridelke nepo-

Čeprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripi, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki Vam jamči za njihovo prisnost.

ASPIRIN

BAYER

V. št. »JUDEFA« k. št. Zagreb, Cakova 32. Oglas je registr. pod št. br. 437 od 10. I. 1934

sredno kupcem, ni treba izdajati računov in torej tudi ne plačevati taks. Če pa prodajajo svoje pridelke posredno po svojih zadržanih, morajo izdajati kolkovane račune. Prav tako morajo nabavljajne in konsumne zadruge, tudi če prodajajo blago članom, izdajati račune in jih kolkovati.

d Prepevadan tisk. Ministertvo je prepovedalo razširjati brošuro »Boj za osvoboditev in združitve slovenskega naroda«.

d 250.475 petnikov se ocarinili od 1. aprila 1933 do 31. marca 1934 v mariborski carinarnici. Vsi so plačali 156.080 Din carine za uvožene predmete.

d Za radijske aparate ni treba plačati doka. V gostilniških obratih nameščene radijske aparate z zvočniki je mariborska občina obremenjevala z doklado, kakor vse druge godbene naprave. Na pritožbo lastnikov aparatov je sedaj izdalo ministertvo odlok, da je taka taksa nedopustna ter se ne sme pobirati.

d Obrtniki se sberovali v nedeljo 22. aprila na Šmarni gori. Razni govorniki so naštevali opravičene pritožbe tega stanu, ki je marsikateri skupini dober pri volitvah. Drugače pa imajo neredki za obrtništvo le prazne besede in lepe obljube.

d Novo ležišče železne rude v okolici Bihača blizu starega grada Ostrožaca nad reko Uno so našli.

d Ob našem morju. S parnikom »Prestolonaslednik Peter« je prišla v Dubrovnik prva skupina švicarskih turistov. V kratkem bosta pripula v Dubrovnik čezoceanska parnika »Oceania« in »Saturnia«, na katerih je skoro 2000 potnikov. Sploh je v Dubrovniku letos že veliko tujcev. Med drugimi se tudi v Dubrovniku sarajevski nadškof dr. Ivan Šarić.

d Prve češnje se prodajajo v Mostarju. Kilogram stane »samo« 30 Din. Zgodnji krompir je »samo« po 16 Din.

d Za tobak izdams Jugoslavlani toliko, kakor za pšenico.

d Guverner sovjetske kazanske gubernije — Jugoslovian. Pred kratkim je postal Bosnec Borislav Petković iz Rogatice komisar sovjetske kazanske gubernije. Petković je bil pred vojno v Rogatici ugleden trgovec. Na ruski fronti je bil ujet in sedaj je doletela ta visoka sovjetska služba. Bil pa je od naših oblasti proglašen že za mrtvega ter se je za-

radi tega njegova žena poročila, prav tako se je med tem poročila tudi njegova hčerka. V Sarajevu ima še nekaj bližnjih rojakov.

d Zopet obratuje avtobus na progi Ljubljana—Sušak. Odhod iz Ljubljane ob 5 zjutraj. Odhod s Sušaka ob 14.30.

d 21.680 bolnikov je sprejela leta 1933 ljubljanska bolnišnica v oskrbo. Naval je bil tako velik, da so morali 2340 bolnikov odkloniti. Umrlo je 530 bolnikov, kar je majhen odstotek, ako upoštevamo huda obolenja in operacije.

d Nove občinske volitve. Banska uprava razglasa, da bodo v občini Cezanjevci, okraj Ljutomer, nove volitve v petek 25. maja; v občini Hoče, okraj Maribor, v nedeljo 27. maja; v občini Križevci, okraj Ljutomer, v sredo 23. maja; pri Sv. Jurju ob Ščavtici, okraj Ljutomer, v soboto 26. maja; v občini Veržej, okraj Ljutomer, v ponedeljek 21. maja.

d Reden zračni promet na progi Beograd-Zagreb se je začel. Dne 1. maja bo otvorjena tudi zveza Zagreb-Ljubljana-Sušak in Beograd-Skoplje-Solun, dne 1. junija pa zveza Ljubljana-Celovec.

d Direktna letalska zveza se otvori med Prago in Splitom. iz Prage v Split prideš v šest in pol urah.

d Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo razpečevanje knjige dr. Josipa Andriča »Na zelenem otoku«, potopis iz Irske.

— Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, natrižanih črevih, abscesih, sečnem pritisku, odebelitih letih, bolečinah v križu, težavah v prsih, hujšem srčnem utripanju, napadnih omotice pričaša uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice vedno prijetno olajšanje. Često tudi popolno ozdravitev.

NESREČE

d 16 poslednj je uničil požar v Oštarijah pri Ogulinu. — Vsa vas Donja Kraljevica pri Čakovcu je postala žrtev plamenov. Nad 100 hiš je upepeljenih. Škoda znaša več milijonov.

d Do tal je pogorelo skladišče tvornice tanina in parne žage Našička v Brodu. Nad 4 milijone škode.

d Požari. Kozolec-dvojnik je zgorel Tinci Malenšek v Kandiji. — V Podovi (Štajersko) je pogorel posestnik Franc Gselman, v Franu pa posestnik Franc Srancer. — Do tal je

zgorelo poslopje posestnika Liningerja v Voseku pri Sv. Marjeti ob Pesnici. — Gospodarsko poslopje, kozolec in svinjak so pogoreli posestniku Slapniku Francetu v Vranskem.

d Silen gozdni požar divja v gozdovih v čajniškem okraju. Popolnoma je uničenih 2.400.000 kv. metrov najboljšega industrijskega gozda. Pogorelo je nad 100.000 kub. metrov industrijskega lesa. Gozdno ravnateljstvo v Sarajevu je poslalo na lice mesta strokovno komisijo, ki naj ugotovi vzroke požara. Zaprli so deset delavcev in pastirjev, ki so osumljeni, da so zakrivilili požar.

d V Savinji je utonil mladenič Žibovt Silvo. Pokopali so ga v Lučah.

d Pri padcu na skalo se je ubil 22 letni posestnikov sin Albert Robnik, p. d. Mušukov na Spodnjem Jezerškem v kranski okraju.

d V narasli Kokri je utonila Katrica Jerič iz Možancev pri Kokri.

d Smrtno se je ponesrečil v Selcah v Dalmaciji fregatni poročnik Stanko Jamšek z Brega pri Ptuj.

— Dorasajoči mladini nudimo zjutraj čajnico naravne »Franz Josefove« grentice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, zelodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe.

RAZNO

d Zadoštenje so dobili. Pri občinskih volitvah v Komendi je zmagala lista, ki ji je bil nosilec bivši poslanec Janez Strein. Proti volitvam so nasprotniki vložili pritožbo na celjsko upravno sodišče, ki pa je pritožbo kot ne-utemeljeno odbilo, vendar pa odstopilo državnemu ložitelstvu, da preišče neke očitke. Pritožitelji, med njimi šolski upravitelj Stefan Trobiš v Komendi, so bili pozvani, da utemelje očitke, kar se jim ni posrečilo in je bila zato preiskava proti Streinu in tovarišem ustavljena. Zdaj se je kolo zasukalo in Strein in tovariši so vložili tožbo proti šolskemu upravitelju Trobišu in tovarišem, ki so prosili za poravnavo, poudarjajoč, da so popolnoma neresnični vsi očitki, ki so jih napisali v pritožbi proti občinskim volitvam v Komendi na upravno sodišče v Celju. Trobiš in tovariši so se poleg drugega obvezali, da plačajo gasilskima društvoma v Kaplji vasi in v Mostah po 200 Din, krajevnemu šolskemu odboru v Komendi za revne učence pa tudi po 200 Din.

d Domač izum. G. Alojz Princ na Dečkovi cesti 15 v Gaberju pri Celju je izumil nove vrste prag za sobna vrata, ki onemogoča vse nevšečnosti dosedanjih lesenih pragov: pobešanje vrat, špranje pri pragu in drsanje vrat na tleh. Izum, ki je že patentiran, je zelo

praktičen in poceni, zato se bo gotovo udomačil. Vsa pojasnila daje izumitelj.

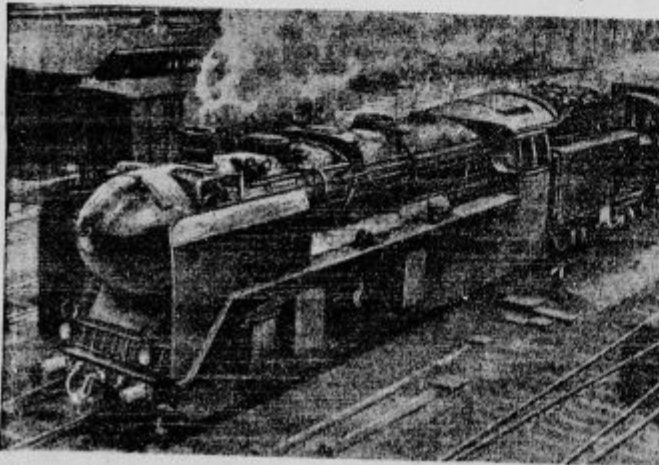
d Zvon na Trsatu zvoni in morje adrijsko buči... Ali boste za binškošne praznike tudi vi romali z nami? Prijavite se takoj, da vam pošljemo list »Preporode«, kjer so podrobna pojasnila. Rezervirana mesta na posebnem vlaku, dokler jih bo kaj na razpolago, bomo oddajali do 10. maja. »Sveta vojska«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

— Odpri ulcerozni hemeroidi. »Fitonin« zelo ublažuje bolečine, ker razkužuje rano in odstranjuje vnetje, srbež in zbadanje. Steklenica »Fitonina« velja 20 Din v lekarnah. Po pošti 2 steklenici po povzetju 50 Din. Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z. o. j., Zagreb I-78. (Reg. pod št. 1281 z dne 28. julija 1933.)

Zopet praktičen izum!

Zopet izum! Kadar hoče avtomobil prehiteti drugega, se zelo pogosto pripeti nesreča. Sprednji avtomobil navadno ne sliši trobente zadnjega. Tega zdaj ne bo več. Avtomobil bodo preskrbeli z zvočnikom, ki bo pritrjen za hrbtno šoferja; zvočnik bo zvezan z mikrofonom, ki bo zunaj lovil valove trobila sledečega avtomobila, in jih po zvočniku prenašal šoferju. Priprava je velikega pomena posebno za tovrstne avtomobile.

170 km na uro!

S parnim strojem 170 km na uro! To je moderni »lukamatija«. Zgrajen je tako, da čim bolj zmanjša zračni odpor, tudi kolesa so pokrita in kotel ima spredaj obliko granate. Kakor da bi vlak izstrelili iz lope moderne postaje in bi ta bliskovito brzel do druge lope naslednje postaje. Samo Bog ne daj, da bi se ta hlapen kam zaletel. Ubogi potniki potem, uboge — zavarovalnice.

Francoški zunanji minister pri maršalu Pilsudskim, predsedniku poljske republike.

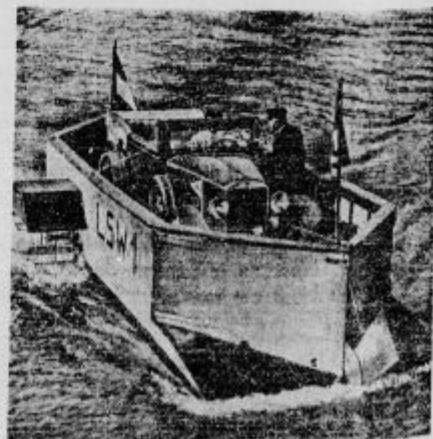
Pred majniško pobožnostjo

Te dni je pričela majniška pobožnost ki je od vseh nam katoličanom najbolj mila. Naše cerkve se polnijo z verniki, ki se z goječimi molitvami priporočajo varstvu Matere božje.

Najlepši mesec v letu je posvečen Njej, prečisti Devici in božji Materi. Njena pomoč nam je potrebna bolj danes, kakor prej. Časi so burni in nemirni — Ona je Kraljica miru. Človeštvo je brez moči v socialnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih — Ona je Mati dobrega sveta. Grešniki smo, zaslužimo, da nas Bog kaznuje — Ona je Devica milostljiva, ki bo prosila Sina, da nam prizaneso.

Klonemo pod težo bolečin, ki nam mučijo dušo — pojdemo k Nji — Ona je zdravje bolnikov. Ako mislimo, da je naše trpljenje preveliko in neznošljivo, pogledimo na Njo, ki je brez krivde in vendar Kraljica mučencev.

Obiskujmo vztrajno majniško pobožnost. V dnevih skrbi nam bo to okrepitev. Lepe pesmi in molitve osvežijo našo dušo. Veseli bomo in odpornejši v boju. V svoje družine pa bomo — prišedši z majniške pobožnosti — prinesli novo življenje, polno radostnega, svežega duha.

Nekemu podjetnemu tehniku je prišlo na misel, da bi zgradil posebne vrste splav, s katerim bi prevažali avtomobile čez jezera. Avtomobil sam zavrti na splav. S pomočjo motorja, ki sicer žene avtomobil, se spravi v tek kolesa na splavu in ta poganjajo splav sam. Nov izum je zelo praktičen.

PO DOMOVINI

Naš avtobusni promet pride v tuje roke?

Ze dalj časa biva v Jugoslaviji zastopnik velike francoske družbe, ki hoče prevzeti ves avtobusni promet v Jugoslaviji. V ta namen se je začel pogajati z večjimi avtobusnimi podjetji v Zagrebu in Belgradu. Ves avtobusni promet bi se po tem izenačil. Z ozirom na ne ravno dobre izkušnje, ki jih imamo s tujimi podjetniki — in francoski nikakor niso izključeni — je potrebno pri teh pogajanjih največja previdnost. Kajti jasno je, da mora biti naš avtobusni promet dobičkanosen, če

ga hoče prevzeti tuja družba. Zakaj naj bi ta dobiček ne uživali sami? — Pa tudi ta nevarnost je, da bo tuja družba sklenila pogodbe le z nekaterimi večjimi podjetji, nato si zagotovila monopolni položaj in manjša podjetja bodo hočeš nočeš morala sprejeti vse pogoje tuje družbe. Zopet bi moglo priti mnogo naših ljudi ob kruh. Zato ni previdnosti nikdar zadosti, ker darovi tujev so le redko resnični darovi. (>Trgovski list.<)

Zakaj? — Zato

Zakaj nam pošilja Bog težke vremenske nesreče? Zato, ker so naša srca trda do siromakov.

Zakaj ni mogoče priti do denarja? Zato, ker kadar smo ga imeli, nismo pomagali Jezusovim prijateljem, siromakom, in če bi ga danes imeli, ne bi ravnali drugače.

Zakaj je tako pokvarjena mladina? Zato, ker so starši imeli in še imajo denar za sinove cigarete, za moderno hčerkino obleko, nimajo pa nekaj dinarjev za dobro krščansko vzgojno čtivo svojim otrokom.

Zakaj je toliko sovraštva med narodi in ljudmi? Zato, ker je ugasnila ljubezen do bližnjega.

Zakaj so cerkve vedno bolj prazne in pobožne navade vedno bolj redke? Zato, ker je izginil duh sv. Ivana Boska, ki je prosil Boga, naj mu vse vzame, samo duše naj mu pusti.

Novozgrajeni

„Dom Gospe od zdravja“

(Supetar na Braču)

Kdor hoče na naš lepi Jadran, da se naužije čistega morskega zraka, južnega solnca, bistrega morja in kopanja, kdor ima veselje do morskoga športa v prvorazrednem okrevališču, naj se hitro prihlasi, da bo dobil prostor v »Domu Gospe od zdravja«, ki so ga še leto dogotovile č. s. nsmiljenke iz Zagreba.

Velika nova zgradba je zgrajena po vseh modernih higienskih predpisih in z vsem najnovejšim komfortom nečaleč od Supetra tik ob morju. Odtod imaš krasen pogled na Split, Kozjak, Mosor, Blokovo in tik pod Domom morsk obal. Na drugi strani pa se vrste mišne primorske naselbine druga za drugo. Kraju bi bolj pristajalo ime Tiha Luka kakor Vela Luka, ker vlada tukaj popolna tišina kot nalašč za one, ki si hočejo okrepiti svoje živce in se v miru in tihoti odpočiti. Ko se vsedeš v Splitu na ladjo, da te po enourni vožnji pripelje do Supetra, po-

zabiš na težavo železniškega potovanja. Trudne oči si umiriš na lepih prizorih, ki se nudijo tvojim očem, dokler ne prideš v eni uri na romantično obal Brača, v njegovo glavno mesto Supetar. Do Vele Luke lahko dosežeš ali peš v četrt ure ali pa se pelješ z avtomobilom.

Vsa okolica napravi na potnika zelo ugoden vtis: moderna zgradba, nasadi borovega gozdička, lep red in snaga te mikata, da ostaneš dalj časa v tem mirnem Domu in počivaš po delu, ki te je izmučilo. Posebno ugodno je kopališče, Veliko, pa dolgo časa zelo plitvo in dno pokrito z najlepšim peskom. Voda je kristalno čista. Ker se obal le polagoma spušča v morje, se lahko na tem kraju kopljejo tudi otroci brez vsake nevarnosti. Plavalci pa dobe priliko za plavanje, kolikor jim drago, in to v zatišju, zavarovanem pred vetrom, kar je potrebno za ugodno sončenje.

Iz Doma lahko napravljáš izlete, peš, z ladjo ali z gondolo. Za morski šport je dosti prilike. Prav tako lahko greš na izlete z avtomobilom; v par urah morete prevoziti celo obalo. Vsa mesta in vasi na Braču so dosti skupaj. Tujci so čez leto doslej radi prihajali v Supetar; Vela Luka je pa odprta vse leto. Tudi pozimi je tukaj prav prijetno. Duhovniki lahko kar v domači kapelici vsak dan mašujejo. Ko se je nedavno mudil prevzvišeni hrvaški metropolit v Dalmaciji na odhodu, si je ogledal tud naš Dom in se je o vsem zelo pohvalno izrazil. Za vsa pojasnila se je treba obrniti na upravo Doma.

Iz zagrebške torbe

(Zagreb)

Veselejem je otvorjen. S parado, kako pa! Saj je to že njegova 25 letnica! Marsikaj lahko vidiš in tudi kupiš. Inozemstvo pa ni posebno zastopano. Tudi Slovenija je malo prispevala, tako da je v glavnem le domača zagrebška roba na pogled. Od vsega me je najbolj zanimal mali rdeči avto »Triglav« — pa ne morda, ker bi si ga pozelel, ampak zato, ker je domače delo — ljubljanski proizvod! Ej, pa to ni vse! »Poceni teden« — to se pravi 25% popusta v vseh trgovinah! Pa samo za tiste, ki imajo veleposkopsko izkaznico! — Kaj pa Slovenci delamo? Vsak svoje, to se razume! Cevlje, mize, srajce,

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

Vnovič se je prijazno nasmejala; veselilo jo je namreč, da so ljudje njej hvalili Gilberta Warda; in neko posebno veselje jo je navdajalo, ko je premislila, da se ni nikdo ni zavedal, kaj bi mu ona podarila, ako bi bil le hotel vzeti. Med plemenitaši je namreč bilo mnogo velikašev, postavnih mož in mladeničev, ki so sanjali o njenem krasnem obrazu, ki pa se nikakor ne bi drznili povzdigniti oči do nje.

Tako se je podala iz šotor in za njo njeni vitezi in večina plemenitašev, kralj pa je ostal sam.

Po njenem odhodu je počasi vstal, podal meč svojemu komorniku ter odšel s povešenimi očmi in sklenjenimi rokami v svojo kapelo. Oglasil se je majhen zvonec; sonce je zahajalo; bila je ura večerne molitve. Kralj je pokleknil pred bogato okrašenim oltarjem in ko je goreče molil za moč in pogum in modrost, da bi zmagal v tej vojski križa, je molil tudi iz dna svojega nesrečnega srca, da bi bil, ako je volja božja, tudi rešen te Belialove ženske, ki mu je grenila življenje in težila dušo.

III. poglavje.

Ves tisti dan in daleč v noč so na južni strani tabora prihajali Nemci, utrujeni in sestradani, na izmučenih konjih, ki so komaj

predstavljali noge, ali pa tudi peš, se opotekali, kakor bi bili pijani in skoraj oslepeli od utrujenosti. Vendar panika ni trajala dolgo; ono peščico seldžuških jezdecev, ki je nazadnje napadla sprednje straže umikajoče se vojske, je naposled razširil švabski vojvoda tako, da je ostala vojska dospela v nekakem redu do tabora ter prinesla seboj večino svoje prtljage. Seldžuki niso jemali plena seboj, ker bi jih samo oviral v njihovih nenadnih napadih ali umikih.

Baš ko se je začelo daniti, je prišel cesar sam, ki je z izbranimi možmi branil hrbet svoje vojske; videti je bil le malo utrujen, dasi se je njegov veliki konj opotekal pod njim, čil in čvrst, kakor da ne bi bil štiri dni in štiri noči skoraj neprestano na konju. Bil je kakor iz železa in le malo jih je bilo, ki so se mogli z njim kosati v ježi, straženju ali borenju.

Ko je solnce vzšlo, je pred kraljevim šotorom vihrala velika zastava svetega rimskega cesarstva; dasi se Konrad po svojem prihodu ni podal k počitku, je odšel zarana k maši, kjer je klečal poleg kralja Ludovika. Daleč proti jugu so se v dolgih vrstah razprostirali nemški šotori ob jezerskem bregu, kjer je prejšnjega dne Eleanor razkazovala svojo četo, in neštevilni majhni oddelki vojakov in mul so se premikali med taborom in daljnjo Nicejo sem in tja. V francoskem delu tabora, kjer so malo poprej delali prve priprave za odhod, so vojaki zopet odlagali svoje stvari; o polnoči je namreč dospelo sporočilo,

da je cesar izven vsake nevarnosti, da ne potrebuje pomoči in da dospe naslednje jutro sam v tabor.

Med skinkami je vladalo skrivno veselje; tiste, ki pri dogodkih prejšnjega dne niso dobile nobene rane in poškodbe, so sklicale svoje služabnice ter preživele nekoliko srečnih ur; ogledovale so si v zrcalu lase in zaponne pod vratom ter preskušale svilo in vezenje, ki so ga prejele od grškega cesarja v dar. Pravi čudež je bil, da je bila izmed vseh samo Beatrika resno ranjena; vendar jih je bilo mnogo med njimi, ki so bile nekoliko opraskane in zelo utrujene; počivale so v šotorih, sprejemale obiske, se pomenkovale o izidu vojske in lepotah Carigrada, dokler se niso začele razgovarjati druga o drugi in niso naposled docela pozabile na vojno.

Kmalu se je prikazala kraljica sredi ženske čete v spremstvu svojih služabnic pred svojim šotorom, ki je bil postavljen kolikor mogoče daleč od kraljice, ter se podala proti šotoru Beatrike. Prišedši tja, je pustila spremljevalke zadelj, sama pa je stopila v šotor in sedla poleg Beatrikine postelje.

Dekle je bilo močno blede in je ležalo visoko na blazinah; oči so ji bile nekoliko zaprte zaradi svetlobe, dasi pod dvojno streho ni bilo posebno svetlo. Poleg nje je sedela velika rumenolasa Normanka in ji počasi pahljala obraz z grško pahljačo, narejeno iz perja. Kraljica je za trunetek obstala; vstopila je bila namreč tiho in Beatrika ni odprla oči in tudi Normanka je ni spoznala v so-

kuhamo zagrebški gospodi in ji strežimo, točimo grenkega, sladkega in kislega, mleko in kavo, komandiramo in zberemo. Kdo bi vse našel! Le v nedeljo se zberemo v cerkvi, ne vsi, pač pa precej. Pa nam je sveti Rok postal tako premajhen, da smo se začeli seliti k Sveti Mariji, kjer bomo odslej imeli ne samo jutranjo mašo, ampak tudi ob 5 popoldne večernice. Sicer je to važno samo za nas, pa naj zapišem tudi tistim, ki imajo kaj v »zagrebški forbi«, da opozore svoje ljudi na to! Kar dopisnice v roke, pa pišite svojim v Zagreb, ki morda tega še niso zvedeli. Jim bo več zaleglo, če pišejo ata ali mama ali kdo drugi od doma! Le pomagajte, da jih bomo vzdignili in premaknili, zakaj nekateri so trdi kot oni Jelačići, ki že leta in leta stojijo na svojem mestu sredi trga in se ne menijo za golobe, ne za ljudi, ki ga hodijo gledat. — V nedeljo je imelo društvo slov. akademikov »Danica« svojo 10 letnico. — Se to naj povem, da bomo »Rokovnjače« igrali. Pa to ni kar si bodi! Kar v »Malem kazalištu«, tako se je sklenilo in tako se bo napravilo dne 14. maja ob 8 zvečer. Privedilo jih bo Slomškovo prosvetno društvo. — Hrvatski kmetje se boje suše. Po veliki noči smo imeli samo nekaj malega padavin, tako da rast na polju že peša.

Ognjeni žar (Dragatuš)

V noči od 22. na 23. aprila je zažgala zlobna roka skedenj v Pologu, last Janeza Likerića. Ognjen se je razširil na poleg stojišča poslopja, hlev in hišo, ki sta postala žrtev plamenov. Veliko požrtvovalnost so pokazali pri reševanju vaščani iz Brdarec. Zagorela je vsa krma, dve svinji in osem mladčev ter mnogo premična. Lastnik trpi veliko škodo na vsem. Prišli so tudi gasilci s svojo brizgalno iz Dragatuša. Vsled velike stiske, katero občuti naš kmet, pomagajmo vsak po svoji moči!

Rekrutom v slovo (Polca pri Višnji gori)

Zadnji dan aprila smo se poslovili od fantov, ki so odšli k vojakom. Za slovo smo jim krepko stisnili desnice in želeli, da se po opravljeni nalogi napram državi vrnejo zdravi v našo sredo. Morda je bilo temu ali

mraku. Ko pa je opazila, da stoji kraljica pred njo, se je ustrašila in roka ji je prenehala s pahljanjem. Eleanor ji je vzela pahljačo in ji namignila, naj se umakne; nato pa je sedla na njeno mesto ter začela namesto nje pahljati bolnici.

Ko je ranjenka začela šumenje obleke in začutila, da ji druga roka pahlja, se je nekoliko zganila, ni pa odprla oči; glava jo je namreč močno bolela in se je bala svetlobe.

»Kdo je tukaj?« je vprašala z bolestinim glasom.

»Eleanor,« je odgovorila kraljica nežno.

Med pahljanjem je prišla lepo, drobno, belo roko, ki je ležala na robu postelje. Beatrika je začudeno odprla oči; dasi je bila kraljica dobra in prijazna, vendar ni bila posebna prijateljica do svojih dvornic. Bolnica se je zganila, kakor bi skušala vstati.

»Ne,« je rekla Eleanor ter jo mirila kakor otroka, »ne, ne! Ne smete se ganiti, draga moja. Prišla sem, da vidim, kako se počutite. Nisem imela namena iznenaditi vas!«

Gladila je mehke rujave lase, zdajci pa jo je poljubila na blede čelo, ga pahljala in zopet poljubila, kakor bi bila Beatrika ena njenih hčera in ne odrasčena tuja ženska, le nekoliko mlajša od nje.

»Hvala lepa vaši milosti,« je rekla Beatrika slabotno.

»Izza včeraj sva si vse bližje, da bi govorila o kakšni zahvali. Ako pa se že mora govoriti o hvali, naj rečem, da sem jaz tista, ki sem vam dolžna vso zahvalo, ker ste v

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-CAJ BAHOVEC. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

»PLANINKA-CAJ-BAHOVEC« iz Ljubljane.

Reg. pod št. št. 9
od 5. 11. 1932

onemu tesno pri sreci, ko je moral prvič v širni svet. Temu smo dajali poguma. Saj ima človek tudi od vojaškega službovanja lahko veliko koristi, če zna vse, kar tam vidi in sliši, obrniti v dobro. Kako mu bo v življenju prav prišlo, ako se bo navadil točnosti, reda in pokorsčine. Priporočali smo fantom, naj dajejo vedno čast slovenskemu imenu: naj se varujejo kletvin in psov, naj se ne sramujejo Boga in molitve, naj se varujejo nevarnosti, ki prete njihovemu dušnemu in telesnemu zdravju. — Upamo, da se bomo po nekaj mesecih vsi zdravi in veseli zopet videli.

Lepo je bilo

(lg)

Prejšnjo nedeljo je imelo naše prosvetno društvo zadnjo predstavo v tej sezoni. Petje moškega zbora, kupleta »Dekliška želja« in »Župan« sta bila občinstvu zelo všeč. Najbolj pa je ugajala veseligrta. — Zapustil nas je te dni naš organist g. Vid Rovansk in odšel k vojakom. Eno leto je bil pri nas, ravno privadil se je, pa je moral oditi za 18 mesecev. Radi smo ga imeli. Tudi pri prosvetnem društvu je zelo rad pomagal kot pevovodja. V znak hvaležnosti in priznanja se mu je predsednik društva pri sklepnem prireditvi zahvalil za vse njegovo skrbno delo.

Marijina procesija (Mekinje)

Procesija z Marijinim kipom se bo vršila po običajnem redu na nedeljo po Vnebohodu 13. maja. Začetek ob pol treh popoldne. Častilec Marijini bodo ob tej priliki lahko videli od zunaj prenovljeno župno cerkev.

spremistvu še ene dvornice sledili meni, dočim jih je tristo ostalo zadaj. In midve sve še bližje druga drugi, kajti eden možak je rešil naju obedve.

Umolnila je in se ozrla okoli. Pri vratih šotora je stala Normanka; oči so ji bile povešene in roke skrite pod gubami jopiča, ki so bile potegnjene skozi pas, kakor je bilo običajno pri služabnicah.

»Pojd,« je rekla Eleanor mirno. »Nekoliko časa bom jaz skrbela za tvojo gospodinj. Ne ostani pa pred vrati šotora, marveč pojdi dalje proč.«

Zenska se je globoko priklonila in odšla.

»Da,« je rekla Beatrika, ko ste bili sami, »videla sem, kako je Gilbert Warde ustavil vašega konja, vaš pa mojega. Rešil je naju obedve.«

Nastal je zopet molk in pahljača se je rahlo gibala v kraljičini roki.

»Ga že dolgo ljubite?« je rekla iznenada z vprašujočim glasom.

Beatrika ni takoj odgovorila; na mladem čelu pa ste se ji prikazali dve gubi, ki sta se končavali med deloma zaprtimi očmi.

»Gospa, ako imate dušo in sree, ne vzemite mi ga.«

Vzdihnila je in vzela roko iz Eleanorine, kakor po nekem notraujem nagibu. Kraljica se ni zganila, toda za trenutek so ji oči vzdrile in usta so postala trda. Zrla je na šibko dekle, ki je zdaj toliko trpelo in bilo v primeri z njo tako neznan; obšla jo je nevolja, skoraj srd, kako at je mogel Gilbert izbrati

ki je bila prav te dni s stolpom in župniščen vred prebeljena, da izgleda kot mlada nevesta. Teži nas pa dolg, ker ni bilo mogoče vseh stroškov pokriti. Zato bodi udeleženi procesije darovanje tega dne toplo pripravljeno. Naj jim Marija obilno povrne! Kličeno že naprej. Namenoma smo za ta dan pustili še božji grob, ki bo takrat deloma razsvetljen. Je ta božji grob nekaj posebnega in ga vse občuduje. Pred par leti je bil ves in novo narojen, natančno po stavem iz l. 1761.

To in ono (Prečna)

Fantje od Katoliške akcije so uprizorili »Desetega brata«, kakor so si ga sami zamislili. Prav lepo je bilo. Igralci so bili vsi prav dobri. Posebnost v Prečni je to, — kar je vredno posnemanja —, da gledalci in poslušalci v dvorani veselo prepevajo narodne pesmi med odmori. To je pravo ljudsko pošteno veselje. — Na Dolnjih Kamencah je umrl Murgel Jože; pred leti je bil cerkovnik na Gornjih Kamencah. Ker je želel biti pokopan pri cerkvi, kjer je nečeznil, se mu je želja izpolnila. — V Češči vasi je zatula oči za vedno Gačnik Alojzija, zvesta naročnica »Domoljuba«. — Na Dolnjih Kamencah se je poslovila od tega sveta po dolgotrajni bolezni Puelci Marija. — V Veliki Bučni vasi je zapustila ta svet Rifelj Antanija kmalu nato, ko je še videla svoji dve novorojeni deklici. Pueljevo in Rifljevo so nesli v istem pogrebem sprevodu. Od Hljave se je ob grobu poslovil g. učitelj Kežel iz Novega mesta, ki je prihitel s šolarji in učiteljico na pogreb. Bog daj vsem nebesa! — Letos smo zelo v zadregi za semen-

nekaj, kar je bilo v primeri z njeno ponosno lepoto tako berno in pomilovanja vredno. Nevolja pa jo je kmalu minula; ne zaradi tega, ker se njej nikdo ni upal zoprvti, marveč ker je bila preveč velikosrčna, da bi bila zmožna podlega dejanja.

»Pozabite na to, da sem kraljica,« je rekla naposled. »Vedite samo, da sem tudi jaz ženska in da medve obe ljubiva istega možaka.«

Beatrika se je stresla, nemirno premakala na svojih blazinah in tiščala roko ob vrat, kakor bi jo nekaj dušilo.

»Okrutni ste!« Njen glas ni imel več moči in uprla je oči v šotorovo streho.

»Ljubezen je okrutna,« je odgovorila Eleanor tiho, in roka, ki je držala pahljačo, se ji je iznenada povisala na kolena, oči pa so zamišljene zrla na bolnico.

Naposled se je Beatrika ojunčila. V ten šibkem dekličku je bilo več poguma in energije, kot bi si bili kdo mislil. Razločno in jasno so se glasile njene besede.

»Vaša pač — ali ne moja! Zaradi njega se imenujete žensko, podobno meni, toda ste moč zaradi njega. Mar ni vaš obraz nič, ni vaša moč nič, ni to nič, da me skrivate pred njim, kakor se vam zljubi, in mi dovolite, da ga vidim, samo kadar vi hočete? Kaj so vsi drugi v primeri z vami, ki lahko vržete kralja od sebe kot polomljeno igračo, kadar je v nasprotju z vami, ki se brez vsake druge pomoči lahko vojskujete z mogočnimi kraljevstvi, ako vam prija? Je Gilbert bog, da se ne bi vam

aki krompir. Iskali smo ga po Gorenjskem, po Hinjah in Trebnjah. Ker nimamo denarja, smo ga kupili samo toliko, da se krompir še ohrani. Kaj bomo imeli za živož, pa samo Bog ve.

Materinski dan.
(Brežice-Zakot.)

Društvo »Rdečega križca« v Zakotu si je nadelo nalogo, kljub neprilicam izvesti s pomočjo »podmladnarjev« skromno, a tem pristranejšo proslavo naših dobrih mamic dne 6. maja, na katero že danes vse vabimo. Pričetek bo točno ob 16. Na sporedu bodo poleg nagovora še deklamacije, petje, citiranje in več otroških igrice, pri čemer bodo sodelovali samo otroci. Tudi nikar ne odrecite malega prispevka, ako vas ustavi deklica s cveticami, marveč darujte vsaj dinar v njeno puščico.

Novice.

(Sv. Trojica nad Cerknico.)

Pred mesecem nas je zapustil dosednji župnik, ki je odšel v sosednjo farno Sv. Vid. Tako smo ostali sami. Začasnno je prišla naša fara v skrbne roke g. župnika z Blok. Zadnje dneve velikega tedna smo imeli prav slovesne obrede, ki jih je opravljal bloški g. kaplan. O velikonočnih praznikih pa je vodil vse slovesnosti bloški g. župnik. Na Vel. ponedeljek smo imeli tudi celodnevno čiščenje. V največji zadovoljnosti so nam mladi praznik. Zahvalili se moramo gg. z Blok za drud, ki ga imajo z nam. — Naša šola ima 150 otrok in nikakor ne more zmagovati vsega samo ena učna moč. Kljub temu, da že dve leti prosil šolski odbor za pomoč, ne najde odmeva na merodajnih mestih. Upamo, da se bodo tudi nas spomnili in nam dali, česar potrebujemo.

Razno.

(Šmartno pri Litiiji.)

Materinska proslava se je tudi letos izvršila ob ogromni udeležbi občinstva, zlasti mater in otrok. Vse točke, zlasti igrice in petje otrok, so vsem zelo ugajale. Nastopilo je do 60 otrok. — Podružnica Zveze absolventov kmetijskih šol za arez Litiija ima 6. maja ob 1 popoldne na Javorju ustanovni občni zbor. Vabljeni vsi absolventi iz litijskega okraja in naročniki »Brazdes«.

Pozdrav.

(Tolma a Grandpre — Francija.)

Naš naročnik Franc Knavs pozdravlja vse naročnike našega lista, zlasti sorodnike in znance iz Bezgarjev pri Oslinici. Pravi, da je v Franciji za-

Zahvale - „KARITAS“

Za izplačila zavarovanih vsot se po umrlih svojih zahvaljujejo:

Nerat Franc, Košaki pri Mariboru, Preindl Feiertag Franc, Krihenberg-Sv. Ana v Sl. gor., Freec Janez in Terezija, Bukovje—Sv. Stefan.

DOBRO ČTIVO

Lepa knjiga. Pri nas se kljub veliki gospodarski stiski mnogo tiska in dan za dnem izhajajo nove knjige, potrebne in nepotrebne, dobre in slabe. Kmetijski človek si more nabaviti le malokatero, saj mu ne primanjkuje le časa za branje, temveč danes v prvi vrsti tudi denarja. Kljub temu je pa neobhodno potrebno, da tudi knjig ne zanemari popolnoma in da si kupi vsaj tu in tam kako najvažnejšo. In ena izmed takih je nedavno izšla. To je deveti zvezek Preglednih izbranih spisov, ki obsega zgodovinsko povest »Tolminci« in ki jo je založila naša Jugoslovanska knjigarna. Pregled je poleg Finžgarja danes gotovo največji slovenski živi pisatelj, ki ga pozna tudi naše kmetiško ljudstvo iz povesti, ki so izšle izpod njegovega peresa v Mohorjevi družbi. Toda ena najboljših, če ne sploh njegova najboljša povest so ravno »Tolminci«. V njih nam namreč opisuje pisatelj upor tolminskih kmetov l. 1712. do 1714. proti graščakom. Kmetiški upori so nedvomno najslavnejše poglavje sicer že lastne slovenske zgodovine, vendar se naši pisatelji ravno te snovi tako doledno ogibljejo. Vsi moramo biti zato hvaležni Pregledu,

služek majhen, tako da komaj zadostuje za preživljanje. Vendar so naši delavci tam zadovoljni, da imajo sploh delo, ko slišijo, da je marsikje drugod še slabše.

da se je je lotil ter nam s to povestjo podal preseljivo sliko življenja in trpljenja, idealizma in poguma, a tudi napak in grehov našega kmetiškega ljudstva pred dobrimi 200 leti. Nešteto je bilo kmetijskih uporov na Slovenskem od 16. do 18. stoletja, toda vsi so propadli, a kar je najbolj obžalovanja vredno, skoraj vsi iz istih vzrokov, to je zaradi preslabe in premalo trdne organizacije. Napake se v vsakem narodu rade ponavljajo, čeprav bi se ne smele, kajti uspeh je odvisen vedno od tega, če se narod svojih napak tudi zave, če se iz neuspehov kaj nauči. Ravno zato bi morali posebno mi Slovenci mnogo, mnogo bolj poznati svojo zgodovino ter se iz nje tudi učiti. Posebno v dnevih in letih težkih borb za svoje pravice se mora vsak narod zopet in zopet ozirati nazaj v svojo zgodovino ter nabirati iz nje izkušnje in moči. Prav zaradi tega to knjigo še posebno toplotno priporočamo tudi našemu preprostemu ljudstvu, in po našem mnenju bi ne smela manjkati v nobeni slovenski hiši.

Velika škoda!

Zadnjih smo brali, da napravila pri nas v Sloveniji požar letno mnogo čez 20.000.000 Din škode. Ogromna in nenadomestljiva izguba našega narodnega premoženja. Ostanimo pri številki — čestudi je dejanska škoda mnogo večja — in računajmo, da zasluži družinski oče mesečno povprečno po enega »jurja«. Tedaj bi moglo iz teh sredstev živeti 20.000 družin ali vsaj 40.000 naših ljudi en cel mesec.

Sedaj si lahko predstavljamo, kako veliko škodo napravlja elementarna sila ognja na našem imetju in premoženju. Previden gospodar bo zato zavaroval za pravo vrednost, dobil bo polno odškodnino in se ne bodo več ponavljale po naših časopisih žalostne vesti: Škoda je le delno krita z zavarovalnico.

Ali se splača živeti v stalni negotovosti, kaj bo z imetjem, kaj bo z našo bodočnostjo in našo družino, ako nam požar uniči naš dom, žetev, delo naših rok, ko pa si za mal denar moramo preskrbeti jamstvo zavarovalnice za slučaj nesreče.

Preudaren in skrben gospodar že ve, da je primerno zavarovanje pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani najboljše jamstvo.

udal? Ali več kot človek, da ne bi mogel pozabiti name in se obrniti k vam, najlepši ženski na svetu, in najpogojnejši, najmožejeji — k vam Eleanor iz Guienne, kraljici Francoke? Vse imate in vendar mi hočete vzeti še ono stvar, ki je vse, kar imam jaz! Prav imate — ljubezen je okrutna!

Kraljica je molče poslušala njeno besede; bila je še vedno preveč velikodušna, da bi se nasmejala dekletu, in preveč resna, da bi se čutila užaljeno.

»Mož ima pravico, da izbira za sebe,« je odgovorila, ko je Beatrika končala.

»Da, toda vi mi to pravico jemljete. Vsiljujete mi izbiro — v tem je vaša okrutnost.«

»Kako?«

»Poglejte mene in pogledite sebe. Kateri možki bi dvakrat pomislil, kaj naj izbere? In vendar — rahel smehljaj se ji je prikazal na bolestnem obrazu — »tam v Carigradu — na vrtu — «

Umolknila je, srečna za trenutek ob spominu, ko jo je branil pred njo. Kraljica je molčala in rahlo zardela, ko se je spomnila na svoje okrutne besede tistega dne. Lahko bi bila izvršila še hujša dejanja, a se manj sramovala sama sebe. Tóda Beatrika je nadaljevala.

»Poleg vsega tega,« je rekla in uprla svoje bolestne oči v Eleanorin obraz, »je vaša ljubezen pregrešna, moja pa ne.«

Kraljici se je pomračilo čelo. To je bil vse drugačen razlog.

»Preпустite pridige duhovnikom,« je odgovorila osorno.

»Kmalu bodo tako govorili tudi drugi ljudje, ne samo duhovniki,« je odgovorila Beatrika očitujoče.

»Mar ste vi v tem pogledu kaj boljši?« je odvrnila kraljica. »Mar mi niste povedali, da je vaš oče poročil njegovo mater? Tako sta oba na moč v prepovedanih mejah sorodstva. Prav tako malo se lahko poročite z Gilbertom Wardom kot jaz. Kakšna je potem takem razlika med nama?«

»To pravno tako dobro veste kot jaz,« je rekla mlada deklica in obrnila obraz v stran.

»Prav tako dobro veste kot jaz, da ima Cerkev moč, da spregleda take postavne zakonske zadržke. Nisem tako nevedna kot si mislite. In vi tudi dobro veste, kaj je vaša ljubezen do Gilberta Warda pred Bogom in pred ljudmi!«

Rdečica ji je zalila blede obraz, ko je govorila te besede. Nato je za nekoliko časa zavladala tišina. Kraljica pa je kmalu zopet začela pahljati Beatriko in jo mehanično gladiti po odeji. So stvari, ki jih z ženskim srcom čuteča ženska skoraj nevede lahko stori za svojo najhujšo sovražnico, in Eleanor nikakor ni sovražila svoje tekmice. Bila je močnega značaja, ki ni izza otroških let poznala ugovor; bila je razočarana v svojem zakonu, in tako se je naučila smatrati samo sebe vzvišeno nad postavne nebes in zemlje, nikomur odgovorno za svoja dejanja. Ženska po sre in strasti, je

bila možka po duhu in brezbriznosti glede javnega mnenja. Poleg Gilberta je Beatriko tudi rada videla. V razmerah, kakoršne so pač bile, sta seveda obadva videla v njej neko zapreko, hkratu sta pa jo pomilovala. Ker kraljica nikakor ni bila gotova Gilbertove ljubezni, je bilo dekletu, ki jo je tako milovala in skoraj rada imela, prav tako njena tekmica, kot bi lahko bila sieherna druga najlepša ženska v Evropi. Njen značaj so tvorila velika nasprotja — bila je velikodušna, vendar pogosto neprizanesljiva, močna kot možki, vendar muhasta kakor otrok, nežna kot ženska, hkratu pa iznenada silna in nevarna kot tigrinja.

Beatrika je slabotno namignila, kakor da ne bi želela, da bi jo pahljala roka, ki ji je bila nasprotna; kraljica pa se ni ozirala na njeno zavrnitev. Molč je trajal precej dolgo; nato je kraljica izpregovorila mirno in zamisljeno.

Sodnik: »Vi ste bili že enajstkrat kaznovani radi tatvine, goljufije, delomrznosti itd.«

Obtoženec: »Past, ne tako glasno, gospod sodnik. Moj bodoči tast je med poslušalci in pokvariti bi mi lahko vse načrte.«

Dobernik: »Ali si že slišal o človeku, ki je iznašel način, da je mogoče gladati skozi steno iz opeke.«

Štibernik: »No šš. Kako pa se pravi iznajdbi?«

Dobernik: »I no, glej ga, okno.«

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Meščanstvo na splošno seveda tudi ni prijazno pozdravljalo raznih drugih radikalnih socialnih zahtev delavskih strank, zato se je že v teku prve revolucije tudi obrnilo od njih, kar je gotovo mnogo pripomoglo k tedanjemu hudemu porazu delavstva. Različna naziranja glede vseh teh vprašanj so porajala strastne medsebojne boje marksističnih strank in zlasti boljševikom so vse očitali, da služi njih taktika le režimu. Kljub tej razklanosti delavskih vrst in prepovedi celo strokovnih organizacij je pa tudi med njimi zavzela revolucionarna misel najširši razmah.

Precej mirnejše je bilo pa po prvi revoluciji razpoloženje med meščanstvom, med katerim je zavladalo tedaj pravo blagostanje. Cvetela je trgovina (Rusija je imela sama v rokah n. pr. 32% vse svetovne žitne trgovine) in industrija je napredovala skokoma. Zapadnoevropski kapital je investiral milijarde v Rusijo, toda velike skrbi so povzročali hitro naraščajoči državni dolgovi. Vendar pa režim ni znal izkoristiti tega ugodnega razpoloženja, temveč je s svojo upravno nesposobnostjo in politično nedostopnostjo vedno iznova odbijal meščanstvo in ga tiral v revolucionaren tabor. V dumi sta bili obe vodilni meščanski stranki, oktobristi in kadeti, dejansko brez vpliva na notranjo politiko, kar je povzročalo vedno večje razočaranje meščanstva nad tako izmalničeno »ustavnostjo« in vedno odločnejšo zahtevo po večjih in širših političnih svobodah, brez katerih se tudi meščanstvo ne more razvijati. Imperialistični nacionalizem, ki je dobival vedno močnejše korenine tudi med ruskim meščanstvom, in ki se je izražal v njegovi protinemški miselnosti, je sicer prepredel, da bi se obračalo trpko nezadovoljstvo meščanstva proti državi na splošno, kakor še v XIX. stoletju, zato je pa tem močnejše občutil, da onemogoča vladajoči reakcionarni absolutizem razmah vseh ruskih notranjih sil, napredek države in njeno uveljavljenje v družbi velikih kulturnih narodov. Tako so bili prav vsi sloji in narodi ogromne države edini v tem, da je treba postaviti Rusijo na nove temelje.

2. Rusko komunistično gibanje.

Povedali smo že, da so komunistične ideje francoskega (in deloma tudi angleškega) izvora in iz Francije so prodrle tudi v Rusijo. Že v prvi polovici preteklega stoletja je mnogo bogate ruske mladine študiralo na Francoskem, kjer so slastno prebirali tamošnje komunistične pisatelje, tistim, ki so ostali doma, so jih pa prinašali francoski domači učitelji, ki so prihajali v celih množicah na Rusko. Med prvimi, s komunističnimi pisatelji prepomenimi mladeniči, ki so stopili tudi v javnost, je bil A. Hercen (1812—1870). Ko je študiral v Moskvi, je zbral okrog sebe več tovarišev in z njimi bral francoske komunistične knjige. Vlada je ta krožek kmalu zavohala in pregnala Hercena daleč na vzhod. Ko se je vrnil, je izdal l. 1847. knjigo »Kdo je kriv?«, ki je bila pisana v komunističnem duhu in ki se je po bliskovo razširila po vsej Rusiji. Tedaj se Hercen ni čutil v domovini več varnega, zato je pobežnil na zapad ter živel do smrti v Parizu in v Londonu. Tu je izdajal list »Kolo-kol« (Zvon), ki ga je carska vlada zaradi njegove revolucionarne in komunistične vsebine pazno zatirala, kljub temu ga je pa brala vsa Rusija od carja do mladega studenta. Imel je zato tudi neizmerni vpliv na vse rusko izobraženstvo in na širjenje komunističnih in revolucionarnih stremiljenj.

Še dlje nego Hercen je šel njegov prijatelj in sodelavec M. Bakunin (1814—1876), ki ga je francoski komunistični pisatelj Proudhon pridobil za anarhizem.

Bakunin se je udeleževal skoraj vseh tedanjih revolucionarnih gibanj v Evropi, bil ponovno obsojen na smrt, izgnan iz različnih držav, a to ga je vodilo v le še večje skrajnosti. Postal je nekak glavni zastopnik anarhizma med komunisti. Ohranil je pa vendarle mnogo narodnega čuvstva, zato je prišel že v prvi internacionali kmalu v ostre spore z Marxom, katerega je imenoval »nemškega Zida«, ki hoče z Bismarckom vred »ponemčiti vso Evropo«. Tuč Bakunin je imel velik vpliv na tedanjo rusko mladino, ki se je združevala v nešteti tajnih krožkih in izvaževala v zmislu anarhističnih načel številna teroristična dejanja, zlasti požige in atentate. Nekoliko pretirano sliko te ruske mladine, vzgojene v Bakuninovem duhu, nam podaja sicer reakcionarni pisatelj Katkov, rekoč: »Že z 12. letom ne veruje otrok več v Boga, v družino in v državo, s 14. letom poskuša svoje sile za praktične proteste, s 15. letom je zornik, s 16. že morda hudodelec, s 17. letom pa zavrže svoj račun s tem, da si požene kroglo skozi glavo.«

Ti anarhistični teroristi, med katerimi je bilo tudi več visoko izobraženih žensk (n. pr. Vera Sazulič, Zofija Perovskaja, Vera Figner i. dr.), pa niso imeli še nobene zveze s preprostim ruskim ljudstvom: zaostali kmet jih ni razumel, tovarniškega delavstva pa še sploh bilo ni. Ker se je budni policiji carja Aleksandra III. (1881—1894) in njegovega glavnega pomagača, zloglasnega Pobjedonosceva posrečilo precej omejiti teror, je ona revolucionarna mladina, ki je ostala doma, začela iskati stika s ljudstvom, kajti uvidela je, da ostanejo vsa njih prizadevanja brezplodna, če ne bodo imeli za seboj tudi ljudskih množic. Medtem so si ruski revolucionarji tudi v inozemstvu polagoma ustvarili nekako organizacijo in pridno širili komunistično-anarhistično revolucionarno misel.

Med onimi, ki so dolgo ostali doma, je bil najvažnejši P. L. Lavrov. Kot mlad častnik je že objavjal revolucionarne pesmi v Herenovem »Kolokolu«, toda kmalu je moral v pregnanstvo. Od tam je pošiljal prijateljem svoje spise, ki so imeli silen vpliv zlasti na mladino. Končno je moral pobežniti v inozemstvo. Toda tu se ni priključil svojim anarhističnim rojakom, temveč je postal vnet sodelavec pri Marxovi internacionali, čeprav se ni z njim v vsem strinjal. Tudi on je zbral okrog sebe rojake, s katerimi je skušal v inozemstvu ustanoviti posebno rusko marksistično socialno demokratično stranko ter ji iz tujine pridobiti tal v domovini, kjer je imel mnogo pristašev in kjer so se njegovi somišljeniki prizadevali zanesti gibanje tudi med ljudstvo.

Ko se je proti koncu stoletja začela precej naglo dvigati ruska industrija, je začelo tudi to gibanje pogajati korenine. Nastajale so polagoma razne delavske organizacije (l. 1892. celo že prve socialno demokratične) in upirzale prve stavke. Končno so se meseca marca l. 1898. vse različne, strogo marksistične skupine (razen anarhistov seveda) združile v »Rusko socialno demokratično stranko«, z glasilom »Iskraz«. Vodil jo je J. Plehanov. O njej so ustanovitelji v posebnem proglasu izjavili, da bo nadaljevala delo in izročila vsega dotedanjega revolucionarskega gibanja v Rusiji. Opirala se je predvsem na industrijsko delavstvo. Razen to stranke se je pa v približno isti dobi ustanovila še posebna »Socialno revolucionarna stranka«, ki je bila v glavnem sicer tudi marksistična, a je gradila svoje upe zlasti na stari srenjski »mir«, v katerem je gledala zarodek bodočega kmetiškega komunizma. Njeni voditelji so bili Azev, Savinkov, Černov i. dr. — Končno seveda še tudi niso izginile razne teroristične in anarhistične skupine. Tako je zavladala proti koncu prejšnjega stoletja med ruskimi komunisti precejšnja razcepljenost, toda vodilno vlogo sta zavzemali vendarle socialna demokratična in socialno revolucionarna stranka, od katerih se pa javno seveda ni mogla organizirati nobena, čeprav sta imeli pozneje v dumi obe svoje poslance.

RAZNO

Narodni železnikari nedavno zborovali v mariborskem narodnem domu. Na dnevnem redu je bilo vprašanje »Marborskega podpornega štva« in zborovanje se udeležili tudi drugi železnikari. Predsednik je zahteval, da se vsi razen »narodnih odborov«, kakor je nazival železnikarjev s protesta zapustilo zborovanje, do konca ni potekalo mirno.

Okrog 60 mariborskih pekočnikov se je zbralo 3 dni v Mariboru. Sprejeto so med drugim slednje zahteve: 1. Da se pota primerne, za vse veljavne pogodbe, ustavi; 2. da se znanje delavcev med; 3. da se ne ustanovi izvajajo zakonita delovna o delavnem času in plačevanju nadur; 4. da se skuša zatreti škodljivo umazano konkurenco; 5. da se z ozirom na veljavno brezposelnost v minevi stroki sprejemanje vseh čimboli omeji; 6. da se omeje moštroski in in sploh izdajanje svojih obrtnih pravic.

Posebna preiskovalna komisija je ugotovila, da so bili delavci pri prejetem podjetju »Jugoslovanska destilacija le« v Teslicu odkodovani za 3.300.000 Din.

Novo blagovno znamko in ikalicno ustanovi Karlovca tvornica Berger, Karlovska občina bo dovolila tvornici razne ugodnosti, sam bi se tvornica ustanovi, bi v njej našlo zaposlenih okoli 100 delavcev.

Socialistično časopisno proglašajo vest, da bi voditelji nemških marinstov Severng prestopili Hitlerjevemu, kot imajo lieno.

Na dnevnem redu pretepi med komunisti in Hitlerjevci v Posavju. Slednji uporabljajo svoje sile, da bi prebivalci po svoje pripravili za žarišče ljudsko steno, bo odločilo glede vr, oziroma nevrtniv Pa sarja Nemčiji.

Skrb Češkoslovaške izselence. Češkoslovaška je sklenila s Francijo pogodbo, po kateri je obsegla za svoje državljane zaposlene v Franciji, bodo uživali iste brezselne podpore in druge socialne ugodnosti kot francoski delavci. Češki znajo.

Ustanovljanje steklarne ali razbijne starih je prepovedala češkoslovaška vlada. Vstop omejitev krize steklarne industrije.

Nimás pravice, da tudi najnižrednejše steno, če ne moreš ali nečeš, sto nje zgraditi kaj boljšega.

Ne drži se daleč od kogar, a nikomur se ne približa.

V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, 30. aprila.

Zivinske cene: Voli I. vrste 4.25—4.75, II. vrste 3.25—4 Din, III. vrste 2.25—2.75; telice I. vrste 4.25—4.75, telice II. vrste 3.25—3.75, III. vrste 2.25—2.75; krave I. vrste 3.25—3.75, II. vrste 2.25—2.75, krave III. vrste 1.75—2; teleta I. vrste 6.50, II. vrste 5.50; prašiči: sremški 9.50—10, domači 8.50—9, pršutarji 7—8 Din.

Mesne cene: Goveje meso I. vrste: prednji del 8—9, zadnji del 10—11, II. vrste: prednji del 7—8, zadnji del 8—9, III. vrste: prednji del 5—6, zadnji del 7—8; teleče meso I. vrste: prednji del 12, zadnji del 14—16, teleče meso II. vrste: prednji del 10—12, zadnji del 14; svinjina: sremška 10—16, domača 11—18, prekajena svinjina 16—22 Din. Svinjska mast 18 Din; slanina: hrvaška 16—17, domača 15—16 Din. Konjsko meso 5—6, ovčje pa 6—10 Din.

Zitne cene: pšenica 150—165, ječmen 130—150, riž 125, oves 110—130, koruza 125—135, fižol 200—300 Din.

Krmila: Seno 40—55, slama 40—50, lucerna 75 Din.

Morda ne veš,

da je največja umrljivost v tovarnah jedilnega orodja in sicer med brusarji, ki brusijo namizne nože,

da sodijo, da je najstarejše drevo na svetu v Josemitskem narodnem parku v Ameriki. Računajo, da je staro 3800 let,

da so na Angleskem lansko leto oddali na poštah okoli 7 milijard pisem, 158 milijonov paketov in 48 milijonov brisjavk.

da se telefon vedno bolj širi in da imajo danes že celo na otoku Fiji 900 aparatov, v Albaniji 1420 in belgijskem Kongu 4773.

da največ čaja popijejo Angleži ter da zdrobijo na leto okolo deset milijonov čajnih skodelic in lončkov.

da so v grofiji Kent na Angleskem sezidali katoliško cerkev, za katero sta darovala dva irca svoje premoženje, ki sta ga dobila s igranjem v loteriji,

da je v Italiji 15.000 milijonarjev, največji bogataš pa je senator Agnelli, katerega premoženje cenijo na štiri in pol milijarde Din.

da smejo zdravniki v Berlinu na svojih avtomobilih imeti posebno svetilko z rdečim križem, kar jim omogoči, da jim policija napravi prostor za prelaz, ko morajo druga vozila čakati.

da novo moderno glasbo, tkzv. jazz (izg.: žez) opice ne morejo poslušati.

da je bilo 412 angleških soferjem podeljena nagrada, ker v desetih letih svojega poklica niso povzročili nobene nezgode.

da je neki visokošolec v državi Texas v Ameriki s tem križ stroške študiranja, da mu je oče dal večje število krav, od katerih je svojim sošolcem prodajal mleko.

da je bilo lani na Angleskem 109 umorov, od katerih je samo 10 ostalo nekanzovanih,

da je na svetu sedem velikih knjižnic, ki imajo milijone knjig in sicer po vrstnem redu: Javna knjižnica v Leningradu, kongres. knjižnica v Washingtonu, narodna knjižnica v Parizu, newyorška javna knjižnica, knjižnica v britanskem muzeju v Londonu, javna knjižnica v Berlinu in univerzitetna knjižnica na vsenišču v Oxfordu na Angleskem.

da je 90% svetovne trgovine s kožuhovino v židovskih rokah.

da imajo po nekaterih delih puščave Sahara že redni avtobusni promet.

da je na vsem svetu več kot 300 milijonov neomozenih žensk.

da imajo največji zlat denar Japonci, ki se imenuje oban in ima deset cm premera.

da je bilo lansko leto v Ameriki polovico aeroplanov prodanih — na obroke.

da je bilo lansko leto na Angleskem ukradenih in odpeljanih nič manj kot 5880 avtomobilov in motorjev.

da imajo možgani metulja 80.000 živcev.

k Jugoslovanska strokovna zveza je izdala Priročnik iz delavske in nameštenske socialnovarstvene zakonodaje. Za vsakega delavca in nameštence je ta knjiga potrebna. Naročite jo lahko pri Jugoslov. strok. zvezi, Ljubljana, Miklošičeva c. 22. Stane 10 Din. Knjigo toplo priporočamo!

Pri zobozdravniku. Bolnik: »Kaj, petdeset Din zahtevate, ker ste mi izdrli zob? Saj računajo drugod komaj tretjino te vsote!« — Zobozdravnik: »Mogoče je tako, kakor pravite, ampak vi ste meč izdiranjem tako tulili, da so mi pobegnili vsi bolniki iz čakalnice.«

Mali oglasnik

Vsaka strojna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovno oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe

Kmečko posestvo

manjše, kupim. — Pannile pod „Kerkovici št. 4664 na upravo Domoljuba

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14

Gnojnične sesalke

po 500 do 1000 Din dobi pri Kvas Franjo, Domžale. Ceniki brezplačno

Hlapca za kmečka dela starost 16 do 18 let sprejme: takoj Novak Franc, Vič št. 27

Dekle vajeno vseh kmetijskih del z dobrimi spričevali se sprejme v Zg. Siskii 11. Plača po dogovoru.

Svarim bralce

pred nakupom slabih čevljev, ki jih neposredno prodajajo na moje ime, Jernej Jeraj, Zaprage 10, Sa.čelnik.

Kupimo vsako množično okroglega, obojenega lesa, do 24 cm premera, dolžina 2 metra. Naslov v upravi „Domoljuba“ št. 4479.

Mlinarja za kmečki mlin iščem. Matija Sever, Srednje Gam-ljne.

Sladko seno napredaj v Zgor. Siskii št. 11

Učenca s kmetov sprejemem, J. Erjavce, mizar, Sred. Gameljne nad Ljubljano.

Molžno kravo ali nega vala sprejemam v rejo. Prodajam mrvo. Podčelje 2, p. Kamnik.

Hlapec za kmečka dela dobi stalno službo. Gorenjci imajo prednost. Predstavil se osebno. Skrabar Alojzij, Domžale

Dekle pošteno, ki ima vesele do kmečkoga dela in živine, ki zna dobro moliti, sprejemem takoj na Gorenjsko Naslov v upravi Domoljuba št. 4636.

„Blish“ patente obročke za kosišča, kose vseh vrst, osle in vile kupite najceneje pri tvrdki

Fr. STUPICA železnina, zaloga poljedelskih strojev in čebelarstvih potrebščin. Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 1.

Dražba košnje več njiv in travnikov bo v nedeljo, dne 6. maja ob treh popoldne v Medvodah pri Boji.

Konjski hlapec za Ljubljano, priden in veren, veče vseh domačih popravil se sprejme takoj. Ponudbe z opisom znanja, službe in plače poslati na upravo Domoljuba pod »Spreten« 4905

Glasbila

Din 260 —, 290 —, 380 —, 669 — harmonike, Din 160 — gosli, Din 270 —, 377 — kitare, Din 99 —, 135 — bisernice, Din 135 —, 143 — brači, Din 142 — klarineti, Din 275 — flaute.

Sternecki

Celje št. 19

Glasbena društva imajo pri večjem odjemu popust. Zahtevajte cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

NAZVANILA

k Ako kupujete ali prodajate rabite zanesljivega računarja. To vam nudi knjižica Računar, ki stane vezana 15 Din in jo dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Marsikdo ni imel prilike v ljudski šoli, da se z računanjem dobro seznanji. Zato vam bo knjižica Računar pri vaših kupljah najzanesljivejši pomočnik. Izgovor, da se na tako Računanje ne spoznate, ne more držati, treba vam je le knjižice natanko pregledati, kako so račun sestavljeni in če vam kljub temu še ni kaj jasnega, pa povprašate katerega prijatelja ali znanca, kako se Računar rabi.

— Pogreša se od 16. oktobra Gregor Trohan, star 52 let, srednje velikosti, lasje kostanjevi, bolj drobnega obraza. Bil je bolj slabo, rjava obtečen. Če ga je kdo kje videl, naj sporoči njegovim sestri Ani Cadež, Trnje, p. Skofja Loka.

Za srce, ledvice, kamne, želodec, jetra, notranje žleze in čiščenje krvi je vendar najboljša naša prirodna Radenska slatina. Zahtevajte z dopisnico brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. — Kopalnice in zdravilišče Slatina-Radenci, Slovenija.

RADIO

Program Radio Ljubljane od 3. maja do 10. maja.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Poročila. 13. Cas. plošče. — Četrtek, 3. maja: 18 O šlovetu. 18.30 Stribohraščina. 19 Plošče po željah. 19.30 Pogovor s poslušalci. 20 Gospodarski dvig našega morja. 20.30 Prenos iz Beograda. 22 Cas. poročila, lahka glasba. — Petek, 4. maja: 11 Solska ura. 18 Vprašanje našega morja v zadnjih letih. 18.30 Izleti za nedeljo. 19 Francosčina. 19.30 Narodna odbrana. 20 Prenos iz Zagreba. 22 Cas. poročila, lahka glasba. — Sobota, 5. maja: 18 Nekaj svetel iz naših krajev. 18.30 Zabavno predavanje. 19 Zveza Slovenije z morjem. 10.30 Zunanji politični pregled. 19.15 O generalu Stefaniku. 20 Celo solo. 20.30 Radijski orkester. 21.30 Slovenski vokalni kvintet. 22 Cas. poročila, lahka glasba. — Nedelja, 6. maja: 8.15 Poročila. 8.30 Telovadba. 9 Versko predavanje. 9.15 Prenos cerkvene glasbe. 9.45 Plošče. 10 Zdravstvo. 10.30 Prenos koncerta ljubljanskih srednjih šol. 11.30 Plošče. 12 Kmetijska posvetovalnica. 16.30 Koncert pevskega oddeska iz Trbovelj. 17.30 Sramel kvartet. 20 Prenos iz ljubljanske opere. V odmoru čas in poročila. — Ponedeljek, 7. maja: 18 Gospodinska ura. 18.30 Westfalia. 19 Radijski orkester. 19.30 Zdravniška ura. 20 Radijski orkester in 20.30 Prenos opere iz Beograda. V odmoru čas in poročila. — Torek, 8. maja: 11 Solska ura. 18 Otroški kotiček. 18.30 Koncert. 19.30 Zgodovina Vrnike. 20 Poročilo o mednar. glasb. festivalu v Florenci. 20.20 Klavirski koncert. 21 Radijski orkester. 20.30 Cas. poročila. 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 9. maja: 18 Komorna glasba. 18.30 O verstvih. 19 Radijski orkester. 19.30 Literarna ura. 20 Prenos z ljubljanske opere. V odmoru čas in poročila.

»Ne vem kaj bi dal svoji ženi za godfe«
»Pa bi jo vprašal.«
»Ne, toliko denarja pa nimam.«

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti prehranjanja,

ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg
vsakega načina življenja pomagati, da se bo
lezele hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj
prenehata, teža telesa se zviša ter po popolne-
nju časoma rolesen preneha.

Resni mošje

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje
metode in jo ra il priporočajo. Čim prej začnete
z mojim načinom prehranjanja tem bolje.

Popolnoma zastoj in poštnine prosto
dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali
mnogo koristnega. Ker moj založnik razpošilja
samo

10.000 komadov brezplačno.

Pišite takoj.

zadostna dopisnica na »poštni naslov

Zbiralnica za pošto

GEORG FULNER, Berlin-Neukölln.

Ringbahnstrasse 24. Abt 488.

Petrova družina je šla v gore in poiskala
kraj, kjer je bil odmev posebnost čist in jasen.
Ko so se vrnili v dolino, matere ni bilo ni-
kjer. »Kje pa je vendar mama?« je vprašal
oče. »Gori je ostala in venomer vpije, ker
hoče na vsak način imeti zadnjo besedo, ne
pa odmev,« je pojasnil Janko.

Za kratek čas

Tome je stavil neki trdkj ponudbo, naj
ga vzame v službo potnika, češ, da je naj-
boljši prodajalec na svetu. Preteklo je me-
sec dni, Tome pa ni prodal niti eneka kosa.
Vrnil se je v mesto ter dejal svojemu šefu:
»Prišel sem, da se opravičim. Nisem naj-
boljši prodajalec na svetu, pač pa je nekdo
drugi najboljši. To je oni, ki vam je prodal
predmete, katerih nihče ne mara.«

Gasper je pogledal čez ograjo svojega
vrta in videl, da sosed nekaj koplje.

»Hej, kaj pa delaš? Zdi se mi nekam
sumljivo!«

»O nič posebnega, le semena zakopavam
v zemljo.«

»Semena? Meni se pa zdi, da zagrebaš
eno mojih kokoši!«

»Prav imaš. V nji so pa semena, jih je
nabrala v mojem vrtu.«

»Ali je bil kdo tu?« je vprašal trgovec
svojega vajenca.

»Da, bil je in rekel, da bi vam rad pri-
peljal gorko zaušnico.«

»Tako? In kaj si mu odgovoril?«

»Dejal sem mu, da mi je žal, ker vas ni
doma.«

Na Rakovniku. Na binkoštni ponedeljek se bo
na Rakovniku slovesno obhajal praznik Marije Po-
močnice. Ako se bo do 10. maja prijavilo zadostno
število udeležencev, nameravajo salezijanci naro-
čiti posebne vlake za polovično ceno, iz nekaterih
krajev pa skoro za tretjinsko. Vlaki bodo vozili v
Ljubljano na binkoštno nedeljo popoldne, nazaj pa
na binkoštni ponedeljek zvečer. Cena za posebne
vlake znaša v Ljubljano in nazaj od postaje Bohinj-
ska Bistrica in vseh naslednjih postaj 31 Din, Me-
tlika in vseh naslednjih postaj 40 Din, Kočevje in vseh
naslednjih postaj 31 Din. Prijave, ki naj bodo po
možnosti skupne, sprejema Salezijanski ekonomat
na Rakovniku (Ljubljana).

Najstarejše kronične rane

zanesljivo in hitro zaceli

»FITONIN«

zdravilo za stare zapuše-
ne rane, kar je dokazano
in potrjeno po naših zdrav-
niških in zdravstvenih in-
stitucijah. Bilo je več stis-
čajev, da so bile take rane
stare čez 20 let, a so se
z uporabo »Fitonina« zace-
lele v nepolnih mesecih dni.
Steklenica Din 20— v le-
karnah. - Po poštnem po-
svetju 2 stekl. Din 50—

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno
»FITONIN« dr. z o. z., Zagreb 1.78.
Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. V. 11. 1933.

»Kako pa kaj s tvojo znanko, gospe-
dično Ančko?« »O, izvrstno.« »Tako? Jaz sem
pa slišal, da se njen oče protivi in ne mara
ničesar vedeti o tebi. Potemtakem je postal
druga mnenja.«
»Že mogoče. Ko me je sinoči vrgel po
stopnicah, je dejal, da je to zadnjikrat.«

FIGE IN BRINJE dobite v najboljši
kakovosti pri tvrdi
FRAN POGAČNIK d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa 6
(Dunajska) nasproti mitnici

Previden. »Ko sem šel včeraj pozno ponoči ni-
mo vaše hiše, sem videl razsvetljena vsa okna.
Ali ste povabili veliko družbo na večerjo?«
»Nikakor ne! Ampak moja žena se bo vrnla
z letovišča in če bi potem opazila tako raz-
račun za elektriko, bi takoj vedela, da zvečer
sem bil nikdar doma!«

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo

Miklošičeva cesta 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri

NOVE VLOGE, vsak čas raz-
položljive, obrestuje po 3%